75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 50. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 15, 1968 No. 50. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 14 березня, 1968

В АМЕРИЦІ

ДОРАДНИКИ СЕКРЕТАРЯ СКАРБУ перестерігають Конґрес ЗДА, що вільний світ може втратити довір'я до американського доляра, коли не будуть збільшені податки. Коли Конґрес не схвалить збільшити теперішні прибуткові податки, як цього домагається Уряд, то спекулянти знову кинуться купувати золото, що загрозить монетарній системі вільних держав в Европі. Групу дорадників секретаря скарбу очолює колишній секретар скарбу Даґлес Діллон. В економічних колах підкреслюють, що голос Діллона треба вважати актуальним, бо Уряд знову збільшує натиск на Конґрес, щоб схвалив проєкт про збільшення податків, бо зменшення федеральних видатків, як цього домагаються деякі члени Конґресу, не може мати того впливу на економіку, що збільшення податків.

НАУКОВЕЦЬ ТВЕРДИТЬ, ЩО МОЖЛИВЕ ЖИТТЯ на Венері. Цим науковцем є власник нагороди Нобеля д-р Віллард Ф. Ліббі, який гадає, що плянета Венера може бути покрита величезними льодовими верхів'ями гір, які можуть вможливити життя на тій далекій плянеті. Давніша теорія твердила, що Венера мала загарячу і засуху температуру, яка робить неможливим якенебудь життя. Найновіші досліди виявляють, що на Венері можуть бути льодові вершки гір, які можуть давати доволі води. Тепло і вода можуть сприяти тому, що на Венері може існувати життя, принаймні в найнижчій формі.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ АЛАБАМА пані Лорлін Б. Воллес знову перебула операцію, під час якої вичищено їй нарив в черевній порожнині. Цей нарив виник внаслідок комплікації після операції, що відбулася 22-го лютого ц.р. Лікарі визнали стан її здоров'я як серйозний, але некритичний. Лікарі вдоволені з операції, але заявляють, що пацієнтка може мати різні комплікації в найближчих кільканадцятьох днях. Лікарі лікували її за допомогою великої кількости антибіотиків. Під час останньої операції розтин був два цалі завглибшки. Губернатор має 41 рік. В останніх двох роках вона перебула три операції пістряка. Від 4-го липня 1967 року ця єдина жінка губернатор була в своєму бюрі короткий час.

ГАГЕРТІ СТВЕРДЖУЄ, ЩО КОШТИ виборчої кампанії так збільшилися, що окремі кандидати на президента не можуть їх самі оплачувати. Джеймс С. Гагерті — це пресовий секретар президента Д. Айзенгавера. Він гадає, що в ЗДА треба буде перейти до англійської системи, згідно з якою радієві та телевізійні системи мусять безплатно призначати час на виборчу кампанію важливішим кандидатам на президента. Тепер Гагерті є віце-президентом Американських Радієвих і Телевізійних Компаній. Він промовляв на симпозіюмі з справі впливу радієвих і телевізійних авдицій на формування публічної опінії. Гагерті, як колишній журналіст, бачив виборчу кампанію без радія й телевізії і порівнює її з теперішньою коштовною кампанією, що звертається до мільйонів.

69 ВІДСОТКІВ ОПИТУВАНИХ ВИСЛОВИЛИСЯ за те, щоб Америка ступнево забирала геть із В'єтнаму свої збройні сили і на їх місце вишколювала збройні сили Південного В'єтнаму. Такий плян подано опитуваним американцям в 1966 році, і тоді 58 відсотків опитуваних висловилися за нього. Тепер аж 69 відсотків опитуваних схвалюють такий плян. Цікаво, що за цей плян висловилися і ті, які домагаються забрати американські війська з В'єтнаму, і ті, які домагаються, щоб ЗДА перемогою закінчили в'єтнамську війну. Цей плян подобається і демократам і республіканцям та так званим незалежним виборцям. Його підтримують виборці з найвищою, середньою і найнижчою освітою.

У СВІТІ

ЗДА, БРИТАНІЯ, ФРАНЦІЯ І ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ВИСТУПИЛИ солідарно проти нових обмежень щодо свобідної комунікації між Західньою Німеччиною та Західнім Берліном. Комуністичний східньо-німецький уряд проголосив, що він не перепускатиме через свою на 110 миль широку смугу тих західньо - німецьких подорожних, які є членами „фашистської" Національ - демократичної партії й інших німців, які беруть участь в „нео - нацистській активності". Цей розпорядок має суто пропаґандивне значення.

ЧЕСЬКА ПРЕСА ПРИНЕСЛА ВІСТКИ про заворушення студентів у Польщі, як також про переслідування інтелектуалів в СССР, навівши деякі протести збоку західніх інтелектуалів. Водночас чеські керівні комуністи закликають своїх однопартійців з ліберального крила — зберігати спокій і терпеливість.

СХІДНЬО - НІМЕЦЬКА ПРЕСА Й РАДІО СОЛІДАРИЗУЮТЬСЯ з проводом компартії в Польщі, який студентських демонстрантів таврує, як „хуліґанів". Східньо-німецькі комуністи сильно стурбовані лібералізацією режиму в Чехословаччині та студентськими демонстраціями в Польщі, бо диктатор Східньої Німеччини Вальтер Ульбріхт — це сталініст, найвірніший лакей Москви.

НОВИМ АМБАСАДОРОМ СССР В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ СТАВ Яків Малік, який займав уже те становище в рр. 1948-1953, в часі холодної війни. Щоб згори протидіяти здогадам , що Москва вертається на терені ОН до тактики з часу холодної війни, Малік заявив журналістам, що „холодна війна була невдачею і нікому не принесла користи ні слави". Що сталося з попередником Маліка, Миколою Федоренком — не відомо.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" КРИТИКУЄ 5-тиденний тиждень праці, який ніби не виправдав себе в практиці, погіршивши висліди продукції. 5-тиденний і 41-годинний тиждень праці був у принципі введений у СССР на 23-му конґресі компартії СССР, а в практиці у минулому році з нагоди святкування 50-тиріччя жовтневої контрреволюції. Але й тепер яка одна четверта робітників в СССР ще не охоплена 5-тиденним тижнем. „Правда" нарікає, що внаслідку тієї реформи керівники фабрик не заводять додаткової праці по суботах і неділях і що особливо жінки використовують два вільні дні для хатніх робіт, а не для держави.

5 ДЕЗЕРТИРІВ З АРМІЇ ЗДА ЗГОЛОСИЛИСЬ в американській амбасаді у Стокгольмі для повороту до війська. Три дезертири вже вернулись до Західньої Німеччини і на летовищі стрінули їх представник американської військової кватири з Гайдельберґу і військова поліція, але ніякого оскарження проти них ще формально не зголошено. У Швеції перебуває к. 50 американських дезертирів.

Роберт Кеннеді готовий кандидувати

Вашинґтон. — Нюйоркський сенатор Роберт Ф. Кеннеді заявив 13-го березня, що він готовий цього року старатися про номінацію на кандидата на президента, щоб протиставитися кандидатурі президента Джонсона, який старатиметься про перевибір. Кеннеді досі рішуче заявляв, що не буде кандидувати проти Джонсона, якого буде підтримувати під час виборчої кампанії. Тепер Кеннеді заявляє, що він не хотів кандидувати тому, бо боявся, щоб не розбивати Демократичну Партію. Правибори в Ню Гемпширі виявили, що партія вже роздвоєна, бо сенатор із Міннесоти демократ Юджін Мек Карті дістав майже 42 відсотки голосів, — тому Р. Кеннеді вирішив змінити своє дотеперішнє становище. Рішення в цій справі він має зробити до 22 березня, до дня, коли можна відкликати свою кандидатуру в стейті Ореґон. Коли б Кеннеді рішився кандидувати, то братиме участь у правиборах в Ореґоні, Каліфорнії та Південній Дакоті. Близькі співробітники Кеннеді заявляють, що, на їх думку, нюйоркський сенатор буде кандидувати, хоч ще не зробив кінцевого рішення в цій справі. Кеннеді сказав журналістам,що досі він відмовлявся від кандидатури, бо не хотів, щоб люди думали, що він розбиває Демократичну Партію, ведучи особисту політику помсти на президенті Джонсонові.

Пентаґон домагається частинної мобілізації — 30,000 резервістів

Вашинґтон. — Вищі представники Пентаґону домагаються частинної мобілізації, щоб покликати до активної служби 30,000 резервістів, які вможливили б зорганізувати принаймні одну бойову дивізію до В'єтнаму в найближчих кількох місяцях. Згідно з вістками з Пентаґону голова Об'єднання Шефів Штабу генерал Ерл Дж. Вілер обговорював цей плян із президентом Джонсоном, але ще не запало рішення в цій справі. Цю справу вирішать в найближчому тижні. Покликувати мали б армійських резервістів та резервістів Крайової Ґвардії, а також незначне число летунів і моряків. До В'єтнаму мали б післати П'яту Піхотну Дивізію, яка тепер стоїть у Форті Карсон, Колорадо. Висилка резервістів до В'єтнаму мала б відбутися між травнем і листопадом ц. р.

Священики Нюйоркської Архидієцезії домагаються основних змін

Ню Йорк. — Священики Нюйоркської Католицької Архидієцезії вислали меморандум до новонайменованого Архиєпископа Преосв. Теренса Дж. Кука, домагаючися, щоб він поробив основні зміни в цій одній з найбільших дієцезій, яка має 2,300 священиків. Архиєп. Кук зайняв становище, яке довгі роки займав Кардинал Френсіс Спеллман. У висланому меморандумі священики домагаються таких змін: 1. „Повний і ясний звіт" — треба подати до відома вірним, — про стан фінансів Архидієцезії та її парохій, бо досі справа фінансова належала до секретів. 2. Священики мали б голос при номінації Єпископів-помічників та інших урядовців — працівників Архидієцезії. 3. При Архиєпископі мала б бути зорганізована Архидієцезіяльна Пасторальна Рада, складена з мирян, священиків і монахинь, яка мала б мати дорадчий голос при складанні бюджету та схвалюванні програми діяльности. 4. Треба зорганізувати окремий Департамент міських справ, який координував би програму в мешканевій ділянці, расових взаємин та в інших міських проблемах. Цей меморандум виготовив Тимчасовий Дорадчий Комітет Священиків, який складається з 48 осіб, і який вибрано згідно з директивами Вселенського Собору.

Палата має схвалити без змін сенатський проєкт громадянського закону

Вашинґтон. — Демократичний провід Палати Репрезентантів вирішив, щоб без жадних змін схвалити той проєкт в справі охорони громадянських прав, який прийняв Сенат. Спікер Палати Джан МекКормек нараджувався в цій справі з членами Правничої Комісії, з провідниками робітничих організацій та з проводом Конференції в справі громадянських прав. Сподіваються, що в Палаті знайдеться більшість конґресменів, яка погодиться на це, щоб не робити змін в законопроєкті, що його схвалив Сенат. Коли б вдався плян спікера МекКормека, то в найближчому часі була б вирішена справа, проти якої сім тижнів Сенат вів обструкцію, недопускаючи до її схвалення.

Телевізія в Ню Йорку передавала сцени з української демонстрації

Ню Йорк. — У суботу 9-го березня телевізійний канал ч. 2 передав об 11-ій г. вечора, в серії політичних новин, майже 5-хвилинну програму-репортаж з антимосковської української демонстрації, організований ОУВФронту перед будинком постійного представництва СССР до ОН. На екрані проходили лави демонстрантів з американським та українським національними прапорами та з багатьма транспарентами, в тому й „Москва, геть з України!", „Припиніть переслідування українських письменників" та ін. Було видко дуже багато молоді, а заповідач пояснював, що це українці протестують проти переслідування української мови, культури і діячів в Україні, що молодь співає українських визвольних пісень. Було показано, як юнаки роздавали листівки ООЧСУ, як професор Микола Чировський давав інтерв'ю і як молодь несла одного студента, зображуючи Москву в домовині. Впродовж тієї програми мільйони американських глядачів побачили маси демонстрантів та почули майже половину українського національного гимну „Ще не вмерла Україна", який співала молодь.

НА ОСЕЛІ „ВОЗНЕСЕННЯ"

Філядельфія. — Будинок оселі „Вознесення" закінчують остаточно устатковувати. Обрано Президію Ради Директорів, яку очолив о. В. Лостин. Тижневик „Шлях" з 17 березня повідомляв, що Президія Оселі розіслала до парохіян У. К. Церкви в ЗДА понад 30 тисяч летючок, щоб запізнати їх із цим проєктом. Було багато запитів і наспіло 70 аплікацій-зголошень.

КЕСАНЬ НЕ БУДЕ ДРУГИМ ДІЄНБІЄНФУ

В середу, 13-го березня, сповнилося 14 років з дня упадку французької фортеці Дієнбієнфу, наступом на яку командував той сам генерал, що тепер командує комуністичними в'єтнамськими військами, які оточили і облягають американську базу Кесань. Хоча між Дієнбієнфу і Кесанем є багато теренових і стратеґічних подібностей, проте фахівці виключають можливість „повторення історії" в цьому випадку, з уваги на американську оборонну силу і спроможності. На фото: американський транспортовий літак скидає на парашутах постачання для вояків у Кесань, як самі вояки безнастанно стежать за можливостями ворожої атаки, завжди готові до відсічі.

Південний В'єтнам приготовляє висилання партизанів до Північного В'єтнаму

Сайґон. — Генеральний директор інформації у південно- в'єтнамському уряді, Нгуєн Нгоґ Лінь заповів, що уряд вишколює і формує окремі загони, що їх перекидатиме до Північного В'єтнаму для його „визволення", наслідуючи тактику Північного В'єтнаму, що переводить „визволення" Південного В'єтнаму підривною акцією, терором, саботажами й одвертою аґресією. Нічого ближче про ті пляни південно-в'єтнамського уряду не сказано, але американські кореспонденти в Сайґоні звертають увагу, що теперішній віце-президент, кол. прем'єр і колишній шеф південно-в'єтнамського летунства Нгуєн Као Кі давно вже сприяв ідеї висилати до Північного В'єтнаму партизанів. Американські керівні військові чинники ставляться скептично до можливостей практичного переведення такого пляну, вказуючи на труднощі, що їх мають південно-в'єтнамські військовики з формуванням нових з'єднань державної армії та збереженням в ній дисципліни. В районі дельти ріки Меконґ вперше появились з'єднання реґулярної північно-в'єтнамської армії. Знову ж північно - в'єтнамський пропаґандивний апарат почав називати уфортифікований американський табір в Кесані „долиною смерти" і заповідати винищення всіх тамошніх 5.000-6.000 американського війська. Однак американські військові фахівці підкреслюють великі різниці, існуючі між ситуацією французького Дієнбієнфу у 1954 році з теперішнім Кесанем. Між іншим, вони заповідають, що американські війська можуть прорвати ізоляцію Кесаню і перстінь ворожих військ довкола нього, як тільки скінчиться дощова пора, що пішла на руку ворогові, заливши довкола Кесаню великі простори. Знову ж американські газети твердять, що президент Л. Б. Джансон нараджується з новим секретарем оборони Клерком Кліффордом, генералом Ерлом Вілером, головою Центральної Розвідчої Аґенції Ричардом Гелмсом, державним секретарем Діном Раском і Волтом Ростовом над повною зміною американської воєнної і політичної стратегії у В'єтнамі, яка дозволила б перехопити знову ініціятиву воєнних дій в американські руки.

Студентські демонстрації поширились на інші міста в Польщі

Варшава. — Варшавські демонстрації студентів знайшли прихильний відгук у цілому ряді інших університетських міст у Польщі. Найбільша демонстрація на доказ солідарности з варшавськими студентами відбулась в середу 13 березня ц. р. у Кракові, де студенти кричали: „Наші колеґи у Варшаві не є осамітнені". Кількасот поліціянтів намагалися розпорошити 3.000 студентів, які палили варшавські газети, що таврували студентів, як „хуліґанів". Краківські студенти перевели велике віче недалеко Яґайлонського університету. Так само студентська демонстрація відбулася в Познані. Кілька тисяч студентів і старших осіб загальмували рух в середмісті Познаня. Студентські демонстрації відбулися також у Любліні, Ґданську, Лодзі, Вроцлаві, Щеціні і Ґлівіцах — загалом у 10-ох різних університетських містах. У самій Варшаві демонстрації повторились, хоч у лагіднішій формі. На терені варшавської Політехніки відбулося віче к. 8.000 студентів, на якому прийнято резолюцію з затавруванням поліції, що порушила традиційну недоторкальність університетського терену, коли поліція вдерлася на терен політехніки й розганяла там студентів. Студенти домагаються звільнення всіх арештованих. Назагал польське студентство й старше громадянство таврує тактику комуністичної партії й уряду, що стараються скинути всю вину на жидів.

Д-Р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН БЕРЕ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ БАНКОВИХ З'ЇЗДАХ

Філядельфія. — Д-р Володимир Ґалан відомий не тільки в нашій громаді, але й далеко поза нею головно, як довголітній президент харитативного Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, голова Головної Контрольної Комісії Українського Народного Союзу, голова Об'єднання бувших Українських Вояків в Америці та член Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки і провідний член інших установ та видатний громадський діяч, але відносно мало відомий з того, що є його професією: банківництво. Те саме можна б сказати і про українців в Америці взагалі, які досі проявлялися в багатьох ділянках, зокрема коли мова про міжнародний терен, але відносно мало в тій преважливій „рушійній силі", що нею є в світі фінанси. Ситуація поступово зміняється і вже впродовж цього року д-р Володимир Ґалан, цим разом як президент Української Щадниці у Філядельфії, бере участь у трьох важливих міжнародних фінансових зібраннях, один з яких тількищо відбувся в столиці Бразилії, Ріо де Жайнеро, а два ще відбудуться, один в Лондоні в Англії і другий в Сіднею в Австралії.

Д-р Володимир Ґалан

У Ріо де Жайнеро відбулися наради Між-Американської Унії Щадниць, членом якої є Українська Щадниця у Філядельфії. У цьому з'їзді, що відбувся в днях від 3 до 9-го березня ц. р., взяло участь 800 делеґатів цих фінансових установ із ЗДА, Бразилії, Арґентини та інших південно-американських країн. Предметом нарад були, очевидно, фінансово-економічні проблеми цих країн і найбільше уваги віддано справі Альянсу для Проґресу, себто американської фінансово-господарської допомоги південно - американським країнам. Д-р Ґалан інтересувався, чи і наскільки з цієї програми користають та можуть скористати українські поселенці в тих країнах, мав у цій справі окремі наради з американськими амбасадорами в Ріо де Жайнеро й опісля в столиці Арґентини, Буенос Айресі. Альянс для Проґресу веде свою діяльність за посередництвом місцевих банкових і фінансових установ, отже й українські поселенці могли б з тієї програми більше скористати, якщоб створили таке посередництво із своїх власних фінансових установ. Відвідавши українські громади в Ріо де Жайнеро, в центрі українського поселення в Бразилії в Куритибі та в Буенос Айресі в Арґентині, д-р В. Ґалан вважає, що такі можливості існують та що вони будуть використані. При цій нагоді, д-р В. Ґалан інтересувався також можливостями поширення на українських поселенців в країнах Південної Америки організаційно - фінансової системи Українського Народного Союзу, що викликало велике і позитивне зацікавлення серед місцевих українських громадян. Дальший розвиток міжнародної харитативної активности ЗУАДКомітету, як і дальша організаційна консолідація колишнього українського воїцтва були також темою розмов при зустрічах д-ра Ґалана з провідними громадськими і церковними українськими діячами в південно-американських країнах. Із своїх відвідин у них вернувся д-р В. Ґалан в середу, 13-го березня.

Другий з черги важливий банково-фінансовий міжнародний з'їзд, в якому д-р В. Ґалан візьме участь, відбудеться в Лондоні в Англії в днях від 27 до 29 травня ц.р. Буде це з'їзд британських щадниць і будівельних товариств, на якому д-р В. Ґалан буде офіційним делеґатом Ліґи Американських Щадниць.

Третім таким з'їздом, що в ньому д-р Вол. Ґалан візьме участь, буде Міжнародний З'їзд Щадниць, що відбудеться в Сіднею в Австралії в тижні від 21-го жовтня ц.р.

В Европі масово викуплюють золото з остраху за вартість доляра

Лондон. — На лондонській біржі закуплено в середу 13 березня ц. р. більше, як 100 тонн золота в порівнянні до 3-5 тонн, продаваних там в інші дні. У Західньому світі існує т.зв. „золотий банк", що його складають сім держав з ЗДА й Британією у проводі. Вони постачають золото для продажу, при чому вартість одної унції золота рівняється 35 дол. Спекулянти, що викуповують золото, поширюють вістки про недалеку девальвацію доляра, — американські чинники рішуче заперечують цьому. Щоб мати в пливкій резерві більше золота — Уряд зголосив до Сенату пропозицію на зменшення обов'язкового покриття американської валюти на 25% золота до 12 1/2%. Однак група республіканських сенаторів веде обструкційну тактику проти прийняття такого закону. В середу 13 ц. м. 44 голосами проти 40 відкинено відповідний додаток, що його зголосили демократичний сенатор Франк Черч з Айдаго і республіканець сен. Джан Товер з Тексасу. Лідер демократичної більшости в Сенаті Майкел Менсфілд наполягає на найшвидшому вирішенні справи по лінії вимог уряду. Щоб втримати відплив однаково доляра, як золота за кордон — Федеральний Банк Резерви буцім - то плянує підвищення відсоткової стопи. Італія і Бельгія заявили, що вони не виступлять з 7-членного „золотого банку".

Промисловці плянують видати на нові фабрики $65.2 більйона

Вашинґтон. Департамент Торгівлі та Біржева Комісія повідомляють, що цього року промисловці плянують витратити на нові фабрики та на фабричне влаштування 65.2 більйона дол., на 6 відсотків більше, як в 1967-му році, коли вони на інвестиції видали були 61.7 більйона дол. Цей звіт зладжений на основі запитників із місяця січня, або з початку лютого. Згідно з цим звітом всі промисли збільшують в цьому році свої інвестиційні капітали крім залізничної промисловости.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Правибори в Ню Гемпширі

12-го березня відбулися перші в цьому виборчому році правибори в стейті Ню Гемпшир, що їх люди вичікували, як найперший прояв політичних настроїв. Дещо сталося, чого всі сподівалися, дещо було несподіванкою. Колишній віце - президент Ричард Ніксон, республіканець, не мав там ніякого однопартійного суперника, бо мишиґенський губернатор Джордж Ромні відкликав свою кандидатуру, втративши надію на перемогу. Тому Ніксон звернувся в останніх двох тижнях своєї передвиборчої кампанії проти Джансона, орудуючи головно арґументом, що „нове лідерство принесе мир у В'єтнамі". 79% голосів для Ніксона у республіканському стейті Ню Гемпширі — це ніяка несподіванка. Практично Ніксон дістав усіх 8 делеґатів Ню Гемпширу на республіканську конвенцію, що відбудеться в серпні ц. р. у Маямі, але всіх тамошніх делеґатів буде аж 1.333. Хоч прихильники Ніксона твердять, що він уже „має запевнених" 600 делеґатів, а для номінації треба 667, і хоч сам Ніксон привітав вислід правиборів у Ню Гемпширі, як заповідь своєї перемоги і на партійній конвенції і у президентських виборах, такі тріюмфальні висновки ще передчасні.

Зате несподіванкою були 41% голосів за демократичного сен. Юджина МекКарті. Він сам сподівався щонайвище 20-25% голосів, здаючи собі справу з популярности президента Линдона Джансона і сили партійного апарату в Ню Гемпширі, йому, МекКарті, неприхильного. Президент Джансон формально не кандидував, але, згідно з стейтовим законом, голосовано за нього „вписуванням" його прізвища на картку. Все ж таке велике число голосів, що впали на МекКарті, і малощо більше на Джансона — вказує на сильну опозицію всередині Демократичної партії. Найголовніша, чи єдина причина тієї опозиції — це В'єтнамська війна. Сам сен. МекКарті, свідомий своєї слабости, заявив, що головна ціль його кандидатури — переконати Джансона, що настрої в народі проти В'єтнамської війни. Свій успіх у Ню Гемпширі МекКарті завдячує студентській молоді, яка добровільно запряглась до пропаґандивної кампанії в його користь.

Трудно сказати, наскільки моральне значення виборів у Гемпширі матиме вплив і на дальший хід виборчої кампанії. Покищо — вони взагалі зактуалізували президентські вибори і проблеми, пов'язані з ними, а першим їх результатом є те, що нью-йоркський сенатор Роберт Кеннеді, заохочений успіхом сен. МекКарті, перевіряє своє становище щодо його власної кандидатури.

Мертва преса

Вільна відповідальна преса — це не тільки люстро життя, це також і оформлювач і навіть реформатор людської спільноти. Безпристрасна і безстороння в інформаціях, точна у передаванні вісток, вільна західня преса шляхом редакційних коментарів і статтей старається донести до мільйонів читачів краще й глибше висвітлення подій, розглянути їх всесторонньо, зробити висновки. Вільна преса — це само життя.

Здоється, лише той, хто з журналістичного обов'язку мусить щоранку переглядати совєтську пресу, знає, яка вона сіра, нудна, однобічна і, сказати б образно — поза життям. Ось навмання взяте число київської „Радянської України". Редакційний коментар зветься „Механізатор — творець урожаю". Вся перша сторінка — це „Удар по агресорах" (очевидно, у В'єтнамі), „указ" про нагородження якогось партаймана Новікова в Україні, а потім як на конвеєрі йдуть вістки про домни, трактори, сівалки, меліорацію і т. п., включно з кукурудзою. Все число — це суцільне підганяння українського селянина і робітника, щоб вони більше й швидше працювали „на благо родіни". Ще кілька антиамериканських вісток, погрози вільному світові совєтськими ракетами, виступ проти „антикомуністичних наклепників на К. Маркса" — і на тому закінчилась газета. У ній немає справжнього життя, немає цін на харчі, немає оголошень про шлюби, немає „листування", не-немає голосів читачів, немає навіть вісток про пожежі і кримінальні події. Росія, комуністична партія, Політбюро та „нові успіхи" — це все, чим партійні психологи годують читачів, чим, властиво, забивають їм голови, щоб не допустити до виникнення нових думок, ідей та бажань.

День - у - день мільйони людей мусять пити оту „мертву воду". Але людина — істота Божа, і тому ніякі здушування не можуть скувати душі живої і слова живого.

Богдан Галайчук

ГЕНЕРАЛИ ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТІВ

(1)

Буенос Айрес. — 28 лютого ц. р. відбулися в Латиноамериканському підкомітеті Сенату ЗДА великі дебати про військові режими в Латинській Америці.

Перед вів сенатор Фулбрайт, який, використовуючи дебати для гострої критики Уряду, поставив питання руба: чи не краще було б взагалі скреслити з американського бюджету військову допомогу для держав Південної Америки. Таким способом сен. Фулбрайт сподівається охоронити ті держави від військових режимів, які, на його думку, „нездатні розв'язувати економічні та соціяльні питання". Як позитивний приклад поставив він Мехіко, „що одержав від нас найменшу військову допомогу і що зробив найбільш спектакулярн и й поступ".

Експерт Лівен завважив, що Мехіко взагалі відмовляється приймати будь - яку американську військову допомогу, і це викликало ще більше признання збоку Фулбрайта. Це дуже характеристичне для спрагненого популярности сенатора.

Праця Палати Репрезентантів ЗДА, зокрема Сенату, визначається фаховістю та удокументованістю. Недарма американський Конгрес має найкращу в світі Службу Парляментарних Референцій. Та сенатор Фулбрайт перед ебатами навіть не поінформувався, чи користає з військової допомоги друга по величині латиноамериканська країна. Дивний також — як на сенатора, що спеціялізується в закордонній політиці — кінцевий висновок: така допомога, з якою зв'язана приявність американських військов и х місій, не являє собою ніякої небезпеки для далекої Арґентини чи Бразилії, але для сумежного Мехіко вповні обґрунтована засада „Тімео данаос ет дона ферентес".

Як експерти в латиноамериканських справах, взяли участь у дебатах професори Джон Джансон та Едвін Лівен, перший зі Стенфордського університету, другий з Ново - Мексиканського.

„Протягом останніх шістьох років, — сказав Лівен, — потрясла Латинською Америкою хвиля контрреволюційного мілітаризму: від березня 1962 р. було там 9 державних переворотів, у висліді яких військовики усунули конституційних цивільних президентів". А що в Арґентині відбулися два перевороти, йдеться про 8 латиноамериканських країн. У 4-ох з них, — продовжував експерт, — військовики тримають владу в своїх руках: в Арґентині, Бразилії, Гондурасі та Болівії. У чотирьох „влада перейшла в руки цивільних, але менш репрезентативних, ніж ті, що їх військовики усунули": в Перу, Ґватемалі, Еквадорі та в Домініканській республіці.

На перший погляд, Лівен обмежується з'ясуван н я м фактичного стану, але насправді він висловлює оцінку, і то більше як суб'єктивну.

Висловимо передусім застереження відносно країн, де, на думку Лівена, військовики далі тримають владу в руках. Формально лише Арґентина підпадає під це поняття, але погодимося, щоб розтягнути його і на Бразилію, де за демократичною фасадою не важко добачити військову владу. Це, підкреслюємо, опис теперішньої бразилійської ситуації, не критика її. Але ніяк не можна підтягнути під ту катеґорію Болівію, президент якої, дармащо генерал, вибраний у нормальних виборах, де в Конґресі панує повний партійний плюралізм, і де президент мусить деколи реконструю в а т и уряд, щоб запевнити йому парляментарну більшіс т ь. Та найважніше, що болівійський демократичний лад склав твердий іспит минулого року, під час кастрівської партизанської офензиви, коли президент стояв перед сильною спокусою розв'язати Конґрес, щоб мати вільну руку в обороні країни, або, принаймні, обмежити його компетенції, перебираючи собі компетенції, що їх найдемократичніші конституції признають голові держави, коли вона знаходиться у воєнному стані.

Не менші застереження викликає Лівенова опінія про інших 4 країни, де, мовляв, влада перейшла в руки людей цивільних, але „менш репрезентативних".

Перш за все вона не підходить до Ґватемалі, де здавна чергувалися військові уряди і врешті-решт, у 1966-му році, вибрано лівого, хоч і не марксистського, президента Менедеза Монтенеґро. З огляду на ліві погляди, його кандидатура зустрілася була навіть з поважними підозріннями військових кол, які, — принаймні дотепер — виявляються безосновними.

Хуан Бош був вибраний домініканським президентом після прогнання диктаторської родини Трухільїв, у 1962 р., як популярний екзильний лідер демократичної опозиції. І за 7 місяців був усунений, бо проявив повну незарадність як державний муж та адміністратор. Не диво, що у 1966 р. був вибраний не він, а Баляґер, який ще за Трухільїв та безпосередньо після їх упадку проявив саме ті здібності, що їх бракувало Бошеві, і який чи не був би виграв виборів уже в 1962 р., коли б міг кандидувати на президента.

Важко збагнути, чому був репрезентативний Аросемена, який був вибраний лише віце - президентом Еквадору і став президентом щойно після усунення Веляска Ібарри; і втратив той пост тому, що був безнадійним алькоголіком. І чому мало б бракувати репрезентативности теперішнь о м у президентові, який був вибраний у вільних виборах, веде супроти Вашинґтону незалежну політику, що деколи навіть доходить до демагогічної агресивности, і, у протиставленні до Аросемени, не є ані п'яницею, ані комуністичним поплентачем.

А вже зовсім абсурдна Лівенова опінія, коли йдеться про Перу. Консерватисти не мали виглядів утримати далі влади в своїх руках, тому напередодні президентських виборів 1962 р. вирішили передати її т. зв. АПРА, партії, що колись була дуже революційною, навіть марксизуючою, але згодом „збуржуазніла" так, що вже не загрожувала перуанськ и м лятифундистам реформами в сенсі „Союзу для Поступу" Кеннеді. З огляду на це, уступаючий президент, консерватист Прадо, трохи „поправив" висліди вибо р і в 1962 року. Ось і причина, чому перувіянські військовики скасували ті вибори і за рік перевели нові, у яких вибрано Беляунде Террі, що зразу взявся до радикальних реформ. Паралізує його зусилля не хто інший як АПРА, зблькована з консерватистами, що торпедує у Конґресі Беляундові законопроєкти. Дивним дивом, ті обставини не перешкоджають Лівенові назвати АПРА „більш репрезентативн о ю" від Беляундової Демократичної Акції.

(Закінчення буде)

Віктор Вакулович

ФІНСЬКА РЕЦЕПТА

(2)

Кожний знає, що лише великі народи знайдуть своє місце під сонцем. Таку політику провадили і українці з непам'ятних часів. Свідчать про це численні прізвища, які тим людям не перешкоджають бути часто кращими українцями, як рідний Голопупенко. Для прикладу Бей, Галібей, Махмед, Шуль, Штуль, Кебані і т. д. Та й Марко Вовчок не була українського походження. Таких прикладів є тисячі. Але на тому ґрунті дуже часто приходило і до обману для рятування власної шкіри, але перед тим ніхто і ніяк не забезпечиться. Але добре відомо, що коли П. Мілюков почав проводити свою єдинонеділимську політику, то його рішили виставити з Києва. Попереджений рідним голопупенком, він виїхав до Чернігова.

Гетьман ніколи не давав наказу про організування [illegible] загонів. Організували їх поміщики з поміччю німців - австрійців.

Не помилки Гетьм а н а спричинилися до повстання і упадку Української Держави. Ще не вродився такий ґеній, який би потрапив підготовити повстання протягом 1-2 днів. Правдою є, що повстання почали підготовляти за два тижні перед приходом до влади ген. Павла Скоропадського. Вже 14 квітня 1918 р. уряд асиґнував міністрові Миколі Ковалевському 5 мільйонів карбованців на цю справу. Тоді ж асиґновано великі суми на ту саму ціль Українському Червоному Хрестові та Українській Коопе р а ц і ї („При джерелах боротьби", Микола Ковалевський, стор. 485). З цього видно, що організування повстання почалося тоді, коли не було не тільки „помилок", а й самого Гетьмана.

28 квітня, напередодні перевороту, в Білій Церкві, в касарнях Січових Стрільців відбулася нарада, в якій взяли участь: „Миха й л о Грушевський, М и к о л а Шраг, Микола Чечіль, Аркадій Степаненко, Микола Порш. Був там полк. Євген Коновалець і, як не милюся, полк. Мельник". Спочатку хотіли викрасти ген. Скоропадського, бо вже мали досвід з викраденням німецького дорадника Доброго. Але сумнівалися, чи вдасться, і тому винесли таку ухвалу: „Очолити народний рух спротиву, ізолюючи Київ в політичному змислі, витворюючи нову ситуацію доконаних фактів, проти якої і півмільйонова окупаційна армія буде безсилою". („При джерелах боротьби", Микола Ковалевський, стор. 487).

Міністер ЦРади не міг робити наклепів на самого себе і на всіх тодішніх міністрів ЦРади. З цього освідчення видно, що повстання підготовлялося ще перед приходом Гетьмана, коли не могло бути мови про помилки, коли не було й мови про федерацію.

Повстання робили різні групи і з різних причин.

1. Директорія організувала повстання проти Гетьмана з причин соціяльних, а не національних, що виразно стверджує організатор повстання, Микита Шаповал. Стверджує це і Декларація з 26 грудня 1918 р., яку підписали всі члени Директорії („Ляхоманія", М. Шаповал, ст. 222-23).

2. Росіяни не могли погодитися на те, щоб відпала найбагатша колонія, яка годувала не лише Росію, а й Европу. Не хотіли позбутися і залізо - вугільного району, де поруч знаходяться сирівець і паливо, які й тепер є підставою совєтської індустрії та цукрової промисловости з коло 200 цукроварнями. Для того кинули на допомогу повстанцям всі свої революційні кадри і партизанів включно з Махном. Допомагали тому большевики Раковський і Мануїльський. Виразно про це говорить Антонов - Овсєєнко в своїх спогадах.

3. Не міг погодитися з існуванням самостійної України єдинонеділимець Денікін, бо з відділенням України скінчився б міт про єдинунеділиму. Тому він припинив похід на Москву, відкликавши ген. Мамонтова, щоб підкорити собі Україну. Він добре оцінював небезпеку відділення України, і, щоб не лишилося й сліду тих тенденцій, наказав усіх, хто служив за Гетьмана у війську і в урядах, розстрілювати.

4. Невигідна була сильна, самостійна Україна і полякам. Підтверджує це низькопоклонча акредитивна грамота, видана Реґенційною Радою надзвичайному польському послові при Гетьмані Станіславу Ваньковичу.

5. Всі інтернаціоналіс т и,

(Закінчення на ст. 7-ій)

Леся Лисак

НА ХВАЛУ БОЖУ

Колись Степан студіював право. Він тоді не знав, що студій не доведеться йому закінчити, бо прийде війна і він опиниться поза межами рідного краю. Не знав, що доведеться заробл я т и на прожиток у сталеварні. Не знав також, що доведеться болюче борюкатися із самотою у чужому місті. А вже зовсім не припускав, що його будуть звати „паном професором". Коли б йому — студентові прав — сказали, що його, дяка при парохіяльній церкві, будуть титулувати „професором" — він засміявся б з цього, як із жарту.

Коли Степан був студентом, у нього був гарний баритон, в якому звучала особлива м'якість і теплота. Він співав у студентських хорах, навіть сольові партії, але не привязував до співу особливої ваги. „Співаю для приємности, — говорив, сміючись, — справжнім співаком ніколи не буду". Але сталося інакше.

Коли Степан приїздив на вакації додому, він завжди йшов у неділю до сусіднього містечка на Богослуження. Робив це — як казав — з простої причини: в тому містечку відправляв Богослуження отець Іриней. Отець Іриней співав прекрасно — у нього був Богом даний дар музикальности. Його спів зачаровував. Були люди, які за десятки кілометрів приїздили на Великдень до містечка, щоб почути як отець Іриней співає „Плотію". Казали, що тоді їхні думки підносилися у сизу сизінь угору, де вже не відчувається землі, а є тільки сама ясність благодаті...

Коли Степан опинився в американському місті, там якраз засновувалася парохія таких, як він, „новоприбулих". Степан зрадів, коли дізнався, що парохом став тут ніхто інший як його улюблений отець Іриней. Новій парохії потрібний був дяк. І тоді, зовсім несподівано для Степана, отець Іриней звернувся до нього з пропозицією „дяку в а т и". Степан був заскочений. „Я? Я ж ніколи про це не думав! Я... не вмію, не надаюся до цього" — відповідався збентежено.

Отець Іриней всміхався доброю усмішкою: „Нічого, навчитеся, у вас є слух і добрий голос".

Степан все ще пробував відпекатися, але отець Іриней взяв його руку у свої долоні і м'яко промовив: „Треба, Степане, треба. Ви і я — обидва разом будемо співати на хвалу Божу"...

І ці слова переконали. І від того часу все життя Степана змінилося: в'їдлива самотність, яку так прикро відчував, перестала дошкуляти, а важкі, томлячі години у сталеварні проходили легше й швидше. Життя набрало змісту. Змістом були недільні відправи у церкві і ті вечірні богослужби, які відправлялися в „робочі", але в церковному календарі святочні дні.

Найкращими були недільні ранки, коли Степан стояв на дерев'яних хорах церковці з гуртом співаків, які „помагали співати". Тоді йому здавалося, що він знову молодий, і що він не в чужому місті, а вдома. Він вдивлявся у сиваві смужки диму з кадильниці, вдивлявся, як сонце крізь вікно роз'яснювало ризи отця Іринея і з трепетом у душі чекав на перші слова, що доходили від престола. А коли починав недільний антифон, тоді у нього на душі ставало так ясно, так погідно. Всі люди в церкві ст а в а л и близькими, ніби рідними, і їх всіх хотілося любити.

А коли приходив Великдень, коли починалася Воскресна Утреня, тоді Степан переживав таке почуття, якого ніколи не міг би вкласти у слова. Він зворушено ждав, коли отець Іриней почне співати „Плотію". Правда, по стількох роках голос отця Іринея вже не був той, що колись, вже не було в ньому давньої ясности та сили звуку. Та все таки залишилося те, що для Степана було найважливіше — осяйна піднесеність, щось невловне, від чого душа починала тремтіти і підноситись. І тоді Степан шепотів: „Це на хвалу Божу, на хвалу Божу"...

Багато свят і неділь співали вони разом — отець Іриней і Степан, — аж прийшла та жахлива субота, коли хтось приніс йому вістку, що... Ні, про це Степан не міг думати. Він не хотів зрозуміти, не хотів погодитися з тим, що отця Іринея не стало. Він не хотів навіть слухати набожних слів потіхи, що отець Іриней відійшов туди, де вічно ясніє голубосиза ясність і де не перестають співати янгольські хори... Коли не стало отця Іринея — Степан ще болючіше відчув гіркість самоти і холод чужини.

Минуло кілька місяців, і Степан ані разу не зайшов до церкви. Не міг. Йому здавалося, що він не зможе опанувати себе й при людях розплачеться. А гордість не дозволяла.

Одного вечора задзвонив телефон. Степан нерадо підняв слухавку — відколи не стало отця Іринея, він зовсім відчужився від людей. У телефоні почув незнайомий голос. Це був голос нового пароха, що прийшов на місце отця Іринея. Він просив, щоб Степан продовжував обов'язки дяка у їхній церкві. Степан мовчки вислухав і сказав тільки два слова: „Не можу".

А потім сталося щось, чого він ніколи не міг збагнути: у самітній кімнаті зазвучало щось, як відгомін далекого, прекрасного співу, щось, що нагадувало мелодію „Плотію". І Степана сповнила прозора ясність. Йому видалося, що знайомий голос ніжно шепнув знайомі, давно знайомі слова: „На хвалу Божу"... І гострий біль, який давив його досі, почав розпливатися...

Степан підніс телефонну слухавку і сказав лагідно: „Пробачте, отче. Я передумав. Я буду співати"...

Голуба ясність стелилася по кімнаті самотнього чоловіка і хтось шептав у ній із сльозами полегші: „На хвалу Божу, на хвалу"...

Антін Рубінець

НОБЕЛІВСЬКИЙ ЛАВРЕАТ ІЗ БУЧАЧА

(2)

Ввійшли селяни з війтом, стали у дверях, познімали шапки з пошаною. Бучацькі подорожні поглядали на селян, що подобали на велетнів. Волосся їх було чорне, наче смола, на шиї ззаду густе, на чолі підтяте. Воно блищало, бо було намащене смальцем. Бороди в селян були голені, вуса підстрижені, очі темні й сумовиті, бо пани запрягли їх у панщину.

Війт підійшов до стола і мовив: „Плюйте нам у вічі ви, що їдете на прощу до Палестини!" — Жидівка Мілька взяла медівника, що мала на дорогу, і пороздавала по кусникові селянам. Вони підняли ті кусники вгору з словами: „Дар Божий! Дар Божий!" Потім кожен поцілував медівник і сховав за пазуху коло серця.

Лейбуш заявив: „Ці християни не мають ніякої частки, ніякої спадщини в Ізраїлі, а все ж уважають його такою дорогою для себе країною."

В коршму зайшли селянки, вклонилися і висипали із запасок смерекові шишки, щоб жиди клали їх собі під подушки, аби їм краще спалося.

Далі їхали посеред високих трав і виноградників, аж вкінці добилися до пограничного села Окоп. Звідти через Дністер заїхали до села Гутин, на правому березі ріки.

У Гутині жили жиди здавен-давна. Коли татари нападали на ті землі, вони забирали в ясир також і жидів і продавали їх в неволю до країни Ішмаїл (Туреччини). Одного разу забрали із Гутина гурт жидів у полон. Польський король вислав жидівських послів, щоб викупили своїх братів із неволі. Коли ж ті посли побачили, що Ішмаїл рідко заселена країна, що життя там дешеве, а жиди-„невільники" живуть добре й у згоді з сусідами, вони вирішили не вертатися під польського короля.

Без пригод доїхали до Галацу над Дунаєм, заплатили данину султанові і найняли корабель, щоб дістатися до Кошти (Константинополя).

Тут прийшлося їм ждати, поки море заспокоїться. Спали під голим небом. Їх так жалили комарі, великі наче жаби, що лиця їм попухли. Жінки зняли страшний рейвах, хотіли вертатися до Бучача, вимагали розводу. Просили турків, щоб повели їх до рабіна. Рабіна там не було зовсім. „Тож де є суддя, щоб нас розсудив?" — питали. — „Ми не сваримося, ми люди згідливі, то й не потребуємо судді" — казали чоловіки. Припадково у той час був у місті рабін, визначений австрійським урядом. Він полагодив їм справу з розводами. Але тепер жінки пригадали собі, як то люди ховають покійників, що вмирають поза Ізраїлем: котять їх печерами та підземеллями, щоб дісталися до Святої Землі. Тож знову зняли крик, кожна припадала до ніг свого розведеного чоловіка і з сльозами благала, щоб прийняв під весільний бальдахін.

Коли море заспокоїлося, корабель привіз їх до Палестини. Вийшовши на берег, припали всі до землі, цілували її та плакали. Зі співом прийшли до Муру Плачу, цілували кожен камінь, відмовляли „Пісню Пісень".

Яка ж доля спіткала їх в Ізраїлі? Дочку вчителя Шеломо ударив мул копитом так тяжко, що вона померла. Файзі приключилося ось що: Араб-водонос приносив їй щодня воду. Одного разу вона води не прийняла, бо після зливи цистерна була повнісінька дощівки. Водонос, розсердившись, вилляв усю воду на неї, і вона померла з простуди.

Гроші вичерпалися за кілька місяців і почалися злидні. Платної праці не було, мусіли жити з підмоги із-за границі.

Різник Лейбуш вирішив вернутися додому. Це він говорив перед від'їздом із Бучача: „Чи бачив хто країну, в якій нема нічого іншого, лише баранина?!" Йому вже з самого початку не сподобався Єрусалим. Чого шукав, не знайшов; що знайшов, з того тіло його не було вдоволене.

Вчителеві Месрові теж прийшлося готуватися до повороту, бо згідно із прастарим звичаєм ніякий мужчина не сміє жити в Єрусалимі без жінки довше як рік.*) Але склалося так, що на кораблі, який прибув до Панлестини і яким від'їхав різник, прибула розведена жінка Месра. Вони наново звінчалися і діждалися потомства.

Головною особою повісти є візник Гананія. Він покинув своє рідне місто, відвідав багато країн і був навіть у такій країні, де ще й у травні хати вкриті снігом. Тамошні жиди мали його за фантаста, коли він сказав їм, що вибирається до Ізраїлю, бо ніколи не чули, щоб дійсно хтось дістався туди. Гананія і сам став уже сумніватися, чи взагалі існує Ізраїль, тож сказав собі: „краще покину цих людей, хай помру серед дороги, а не втрачу віри в країну Ізраїль". Мандруючи, попав він до опришків. Коли вони виходили за здобиччю, просили його, щоб молився за них, аби їх не спіймали. Поправді це не були грабіжники, а добрі люди, яким гнобителі забрали їх землі. Коли Гананія добився до Бучача і довідався, що тамошні жиди готуються виїжджати до Ізраїлю, попросив, щоб узяли його з собою. Його взяли за другого візника, і по дорозі він розповідав їм свої дивні-предивні пригоди.

Агнон пише, що назвав свою книжку „Морські глибини" тому, що Гананія справді пірнув у немовби морські глибини, але щасливо з них виринув. Єрусалимські мудреці та рабіни хотіли леґенди про Гананію списати в одну книжку, але тому, що жили в неволі і не було між ними згоди, відкладали цю справу з дня на день, з року на рік. „Я ж, — пише Аґнон, — не пропустив нічого з того, що чув про Гананію, а додав хіба те, що душа радила йому. Дехто читатиме мою книжку, як читається леґенду, інші читаючи, матимуть з неї користь".

Коли ж я прочитав цю книжку, то зрозумів іще краще, що щиди — попри інші, сприятливі, обставини — здобули державу Ізраїль завдяки сильній вірі. І пригадалися мені слова Теодора Герцля (1860-1910), які він сказав жидам: „Коли ви вірите (що постане ізраїльська держава), — то це справдиться". Герцль, журналіст, засновник сіонізму і автор книжки „Жидівська держава", передсказав точно, як виглядатиме держава Ізраїль, де буде збудоване місто Тель-Авів і ін. Не втрачати віри — це найважливіша річ як для поодинокої людини, так і для народу. Поет Фридрих Шіллер писав: „А коли віру відняли в нього (в юнака) — перестав жити".

А ось зміст Аґнонового оповідання „І ти вчинив людей, наче риби в морі":

Осонівка — невеличке село на Поділлі. Християни і жиди жили там у згоді та спокою. Одні одним не заздрили. Коли зближалося якесь свято, осонівські жиди їхали до Бучача молитися. Наладовували вози всяким добром: лікувальними зелами, запашним бджільним воском на свічки. Своїм рідним і знайомим везли овочі, масло, сир, домашню птицю,

*) На основі того звичаю посадник міста міг видалити небажаного парубка.

(Закінчення на стор. 7-ій)

У 75-ЛІТТЯ ПРОФ. АВГУСТИНА ШТЕФАНА

11-го січня ц.р. минуло 75 літ від народження одного з піонерів українського Закарпаття — професора Августина Штефана, кол. професора гімназії в Ужгороді, директора Торговельної Академії в Мукачеві, автора підручників і редактора, начальника Шкільного Реферату в Ужгороді, міністра шкільництва Карпато - Української Держави в Хусті, посла і предсідника Сойму Карпатської України, а тепер професора української католицької Дівочої Академії в Стемфорді, Конн, ЗДА.

Проф. Августин Штефан

Наш Ювілят народився 11-го січня 1893-го року в селі Порошково на Закарпатті, де його батько був греко-катол. священиком. Тут був священиком теж його дідо по матері о. Євген Фенцик, відомий патріот, який перший видавав книжечки для народу, мріяв про козацьку державу, і його улюбленою піснею була „Максим козак Залізняк".

Августин Штефан 1910-го року з відзначенням скінчив гімназію в Берегові, 1914-го скінчив богословію в Ужгороді, а 1917-го університет в Будапешті. Того ж року став професором греко-катол. учительської семінації в Ужгороді, якої директором був о. Августин Волошин. Розпорядженням Шкільного Відділу в Ужгороді з січня 1920 назначений професором руської гімназії в Ужгороді, а розпорядженням з 16 серпня 1922 іменований на директора Торговельної Академії в Ужгороді, яку 1925-го перенесено до Мукачева, де проф. А. Штефан був директором аж до створення Карпато - Української Держави в 1938 р. Тоді 28 жовтня 1938 іменований начальником Шкільного Відділу в Ужгороді. Цей уряд перебрав від русофіла д-ра Сулинчака. У федеративній Чехословаччині був заступником міністра культу, а опісля міністром шкільництва Карпато - Української Держави. У виборах до Сойму 12 лютого 1939 р. вибраний послом до Сойму, на першому засіданні якого був вибраний предсідником Сойму Карпатської України.

Проф. А. Штефан негайно по скінченні університету 1917-го року включився до співпраці з о. А. Волошиним і без перерви якнайтісніше співпрацює з цим Батьком українського національного відродження Закарпаття. У вересні 1918-го року на доручення о. А. Волошина проф. А. Штефан тайно їздив до Відня, щоб там з українською репрезентацією порадитися в справі приєднання Закарпаття до України. Про цю важливу історичну подію о. А. Волошин писав у своїх Споминах, які друкувалися на сторінках щоденника „Русин" 1923-го року в Ужгороді.

Проф. А. Штефан організував і брав участь у величавому Всенародньому вічу 21 січня 1919-го року в Хусті, куди прибуло 420 делеґатів з соток закарпатських сіл і багато старостів - війтів принесло в кишенях сільські печатки. Там були теж делеґати з Пряшівщини, яка вже була окупована чеськими військами. Завдання цього Всенароднього Віча було підтримати та затвердити рішення Руських Народних Рад 8-го листопада 1918 на Пряшівщині у Любовні, 8-го грудня 1918 у Сваляві і 18-го грудня 1918 в Мармарош Сиготі, які голосували за злуку Закарпаття „від Сиготу до Любовні" до України. На запит в Хусті до делеґатів, куди бажають належати, до Мадярщини чи Чехії, була спонтанна відповідь: До Києва! до Києва! Одначе бажання Всенароднього Віча в Хусті УНР не могло здійснитися, хоч актом 22 січня 1919 р. на Софійській площі в Києві проголошено злуку всіх українських земель, включно з Закарпаттям, в одній Соборній Українській Державі.

У січні 1919-го року чеське військо зайняло Закарпаття, яке під назвою „Підкарпатська Русь" прилучено до новоутвореної Чехо - Словаччини, як її автономну частину. Автономії браття чехи не дали, а підтримували між несвідомим ще народом „русскій" напрям, ба і місцевий „русинський" проти українського національного освідомлення закарпатського народу. Самі чехи чехізували наш нарід.

На Закарпатті, тодішній „Підкарпатській Русі", горстка свідомих інтеліґентів почала важку нерівну боротьбу за українське національне освідомлення населення. До них належав наш Ювілят проф. А. Штефан. Розважно, але сміло, береться до праці. Їде до Львова, щоб привести українські книжки для шкільних бібліотек. Стає співорганізатором централі „Просвіти" в Ужгороді, членом першого Головного Виділу 1920-го року. Редаґує часопис „Русин", підтримує організацію славного Театру „Просвіта" в Ужгороді.

Проф. А. Штефанові належить історична промова, виголошена 9 квітня 1922 р. на святі Т. Шевченка у міському театрі в Ужгороді, в якій він сказав: „Карпати, цей китайський мур, довго не допускав до нас, підкарпатських русинів, ідеї, думки, думи Шевченка. Ми довго, 58 років, не могли віддати йому поклін, нашу любов. Но вже і нам блиснула зоря свободи і ми стали вільними синами й так тепер ми можемо, більше скажу, повинні почаструвати себе тим, що жертвуємо на хвилинку наше серце, нашу душу нашому безсмертному мученикові Кобзареві.

„А чому робимо це? Чому величаємо, почитаємо, цього мужа, про котрого в нас малощо знали люди? Котрий — як говорять поєдні — между нами не родився, не жив, коротко, не був автохтоном! Але ці поєдні забули, що підкарпатські русини прийшли сюди в давніх часах із тіснішої батьківщини Тараса Шевченка — з України, що той китайський мур, котрим нас наші дотеперішні гнобителі одтяли од наших східніх братів, уже розвалився . . ."

Сила цієї історичної промови проф. А. Штефана була і в тому, що вона під назвою „Промова директора Августина Штефана на концерті Шевченка в Ужгороді 1922 р." була включена до читанки IV-ої кляси горожанських шкіл (237 - 241 ст.), якої вживали по всіх школах.

З переходом Торговельної Академії з Ужгороду до Мукачева (1925) ця Академія під проводом проф. А. Штефана і ним запрошених українців професорів з Галичини проявила надзвичайно успішну національно - освідомлюючу працю. Матуранти Торговельної Академії в Мукачеві побіч учителів з ужгородської учительської семінарії під проводом о. А. Волошина найбільш причинилися до українського відродження Закарпаття.

Поважну працю віддав проф. А. Штефан „Учительській Громаді", яка об'єднувала переважну частину учителів та професорів Закарпаття і своїм органом „Учительський Голос" та своїми „Учительськими Конґресами" була неначе парляментом Закарпаття, де вирішувалися важливі справи, а ці рішення виконували учителі по містах і селах „Підкарпатської Русі" без огляду на протести „русских", мадяронів та чеської їх жандармерії.

Пригадується ще рішучий крок проф. А. Штефана, як шефа шкільництва Карпато-Української Держави, а це приказ ліквідації штучно заснованих чеських шкіл по містах і селах, які служили чехізації та були розкладовим чинником українського життя.

Після трагедії Карпатської України в березні 1939-го року проф. А. Шефан подався на еміґрацію.

20 травня 1939 р. знову очолив Торговельну Академію, яка зі Сваляви перенеслася до Братислави на Словаччині, а в червні 1940-го р. закінчила свою діяльність. 1-го жовтня 1940 р. А. Штефан став директором української реальної гімназії у Модржанах коло Праги. Перед наступом большевиків на Чехію виїхав на Захід, до американської зони Німеччини, де в Авсбурґу очолив гімназію разом з професорами, які прибули туди з Модржан, а під час дальшого розселення українських скитальців з Західньої Німеччини — еміґрує до Америки, де як професор української католицької дівочої Академії у Стемфорді, Конн., відзначив своє 75ліття. У ЗДА видав проф. А. Штефан англомовну брошуру про Закарпаття „Від Карпато - Рутенії до Карпатської України", яка появилася в Ню Йорку. Він бере активну участь в об'єднанні закарпатських українців „Карпатський Союз", а теж в Дирекції Українського Конґресового Комітету Америки (УККА).

Вельмишановний і Дорогий Ювіляте! 50-літ оце минає від початків Вашої участи у визволенні Закарпаття з-під мадяр 1918 року та у бажанні приєднати Закарпаття до самостійної України. Здається, недавно було, коли ми бачилися на Конґресах Учительської Громади в Ужгороді, Мукачеві і Хусті, на обох З'їздах Народовецької Молоді, на Всепросвітянському З'їзді, на засіданні Сойму Карпатської України. І ось оце 30 літ мине, як ми примушені були покинути нашу вузьку Батьківщину Карпатську Україну. Та надії ще раз побачити вільний Ужгород — живі! Оцими рядками, Вельмишановний Ювіляте, хочемо підкреслити нашу глибоку пошану і вдячність за віддану працю, за працю для Закарпаття.

Многих і благих літ, Дорогий Ювіляте, бажає Вам молодший співпрацівник

Микола Вайда-Копанський

ВІСТІ З ТОРОНТА

15-РІЧЧЯ „БУДУЧНОСТИ". — Вже 15 років на службі не тільки своїх членів, але і великої української громади Торонта стоїть кредитова кооператива „Будучність", що приміщується при 140 Батгурст вул. В суботу, 3 лютого відбула вона сімнадцяті з черги загальні збори, на яких і відмічено 15 років існування. Зборами проводила президія в складі: мґр В. Кліш, І. Савка і П. Микуляк. По звітах директора мґра В. Кліша і керівника п. В. Куцого відбулася ділова дискусія, схвалення абсолюторії, та доповнення вибору керівних органів, які в цьому році працюють в складі: мґр В. Кліш — голова, І. Савка — заступник голови, П. Микуляк — секретар, С. Ґула — касир, Т. Буйняк — член. Кредитовий Комітет: О. Матла — голова, д-р Р. Малащук — заступник голови, В. Макар — член. Контрольна Комісія: мґр А. Тершаковець — голова, І. Вараниця і С. Гуляк — члени. Гарним показником живучости кредитівки це: 4 тисячі членів, 2,300,-000 дол. чистий зиск, 1,165,-000 дол. дивіденд одержали члени, уділено позик на суму 15,000,000 дол., українські школи, установи, молодіжні організації дотацій на суму 51,500 дол., родини померлих членів асекурації на суму 70,000 дол. Цих лише кілька показників говорять найкраще про користі, які дає нашій громаді кредитівка. Після зборів відбулася товариська зустріч, яку приявні провели у дружній атмосфері При цій нагоді присутні зложили понад 5,000 дол. пожертв на перебудову Українського Дому при вул. Кристі.

ЗБОРИ Б-ВА СВ. ВОЛОДИМИРА. — В неділю, 4-го лютого ц. р. відбулися річні загальні збори Братства св. Володимира, при УГПравославній Кате д р і. Збори відкрив голова інж. І. Янішевський, молитву провіт о. митр. прот. Д. Фотій, обрано президію в складі: проф. М. Муха — голова, п. М. Фотій, п. М. Гетьманчук, о. прот. Фотій і о. прот. Ю. Ференсів. По звітах управи багато присутніх висловило ряд цінних думок і замітів про гарну і многогранну працю Братства. По уділенню абсолюторії уступаючій управі, нову очолив п. Василь Григоряк. По закінченні зборів відбулося чайне прийняття.

НАДІЙНА ЗМІНА. — В неділю, 4-го лютого ц. р. відбулися річні загальні збори одного з найбільших Осередків СУМ у Торонті. Зборами проводила президія в складі: мґр Т. Буйняк — голова, І. Таращук — заступник, Олена Головата — секретар і І. Фіґоль — член. Звіти уступаючої управи виявили, яку корисну національно-виховну роботу виконує Спілка, защо присутні щиро дякували членам Управи, уділивши їм не тільки абсолюторію, але також окрему щиру подяку. До складу нової Управи обрано цілий ряд молодих вирощених в СУМ осіб, яких очолив як голова п. Шепетик Михайло, надійний студент. Безперечно, що і старші члени не залишать нову управу без своїх порад і допомоги! Думаємо, що це добре, що нові, молоді люди увійшли, щоб в рямцях організації підготовляти себе до всебічної громадської праці.

ПОМЕРЛА М. БУЛЕЛИК. — У суботу 3-го лютого ц. р. відійшла у вічність на 74-му році свого трудолюбивого життя, мати наших визначних союзових працівників п-ва Я. і А. Бурій. За свою скромну, але щиру працю і належне виховання своїх дітей, покійна була переслідувана і арештована НКВД. На еміґрацію виїхала з великою надією відшукати одинокого сина. Панахиди і похоронні відправи відбувалися в похоронному заведенні Кардинала, опісля в церкві св. Микоая і на цвинтарі Паркави, На тризмі, яку приготови ченки ОЖ ЛВУ в Домі ім. Шевченка на Етобіко взяло участь поважне число людей, які прийшли, щоб востаннє віддати належну прислугу і попрощати Покійну у вічність. З словами співчуття і розради виступали Всеч. оо.: Остапович і Набережний, дир. Я. Сербин і автор цих рядків.

ДОПОВІДЬ о. Д-РА НАГАЄВСЬКОГО. — Старанням відділу БУК при Святомиколаївській Церкві відбудеться в неділю 17-го березня о год. 4-ій по пол. в залі згаданої вище церкви цікава і актуальна доповідь о. д-ра проф. І. Нагаєвського п. н. „Історичні аспекти помістности Української Церкви". Отець д-р є дійсним професором Укр. Університету в Римі, звідки щойно недавно приїхав, перебуваючи там 6 місяців та під проводом Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, виконав багато важливих завдань.

В. Дідюк

„ЩО ПОКАЗУЮТЬ НАЙНОВІШІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ"

Честер, Па. — Під таким заголовком відбулась доповідь ред. Л. Полтави у місцевому Українсько - Американському Клюбі в суботу 9 березня, на яку прибули члени ООЧСУ та громадяни інших товариств і організацій. Доповідач, цитуючи совєтські та передані за кордон листи - документи українських політичних в'язнів з Мордовської АССР, розповів про боротьбу творчої української інтеліґенції за права України самій вирішувати свою долю. В дискусії взяли участь 10 осіб. У доповіді підкреслено, що національно-державницькі ідеї Т. Шевченка відбиваються в творчості поетів-шестидесятників в УССР та в творчості засланців, як і в їхніх домаганнях. Вечором керував голова Відділу ООЧСУ інж. Андрій Забродський.

Сиракюзи, Н. Й.

ВІДВІДИНИ ГОЛОВИ ЕКЗЕКУТИВИ ФКУ

Дня 1-го березня ц. р. голова Екзекутиви Фонду Катедри Українознавства мґр. Степан Хемич відвідав українську громаду в Сиракюзах і відбув зустріч із членами ФКУ та громадянством. В зустрічі взяло участь 27 осіб, хоч був робітний день. Серед приявних були м-голова Наукової Ради проф. д-р Микола Богатюк, член тої ж Ради проф. д-р Яків Гурський, голова Відділу УККА мґр Михайло Рубич та одинокий член меценат д-р О-лександер Ґудзяк.

Місцевий представник ФКУ д-р Михайло Логаза відкрив сходини, привітав мґр-а Хемича і передав провід др-ві Богатюкові, а сам зложив звіт про стан збірки в громаді.

Згідно з цим звітом, в громаді були дотепер наступні платники : 1 член меценат, 1 член-добродій, 17 індивідуальних звичайних членів і 6 членів-організацій та 7 частинних або одноразових платників понижче 100-доларової вкладки, разом 32 платники в загальній сумі 4,170.93 дол.

На цю суму зложили: д-р Олександер Ґудзяк — 1100 долярів, д-р Михайло Логаза — 500 дол.; по 100дол.: проф. д-р Микола Богатюк, Павло Карпишин, інж. Роман Шаран, Зенон М'ягкий, о. дек. Василь Середович, проф. д-р Яків Гурський, д-р Святослав-Клюфас, д-р Богдан Кміцикевич, Богдан Тим'як, інж. Богдан Федорович, Володимир Лоґуш, інж. Іван Романюк, Василь Фенцор, Ілько Мигдаль, Анна Курилко, д-р Михайло Семчишин і мґр. Михайло Рубич — та організації: Українська Студентська Громада — 128.33 дол. і по 100 дол.: УЛТПА — Відділ Середній Нью - Йорк, 68. Відділ СУА, Відділ УККА, 39. Відділ УНС та Український Народний Дім; по 50 дол.: Володимир Кравс і д-р Володимир Кокорудз із Овіґо (решта до звичайної вкладки); Ювілейний Комітет Молоді — 61.10 дол., Громадський Ювілейний Комітет — 56.50 дол., по 10 дол.: д-р Іван Подюк і Михайло Голь та Анастазія Костів — 5 дол.

На сходинах д-р Богатюк зложив на руки голови ФКУ 2.550 дол. як вплати від членів Організацій Визвольного Фронту і їх назвища подав в окремому дописі до цього часопису.

Отже тепер стан збірки на ФКУ у нашій громаді замикається загальною сумою 6,720.93 дол. Звітодавець підкреслив, що він перейняв обов'язки представника ФКУ в 1964 році, а до того часу збірку провадили члени Студентської Громади Ігор Гапій і Дарка Городецька, зібравши початкову суму 483.33 дол.

Мґр. Хемич розказав про труднощі із вибором університету для оснування покищо одної катедри, але пізніше дальших двох катедр та Наукового Центру, про наукові та видавничі пляни та про значення цього успіху вже тепер, заки ще наступить відкриття плянованих катедр. Голова ФКУ закликав приявних до фінансової піддержки цього великого задуму, здійснення якого залежатиме від жертвенности загалу громадянства. Голова відповідав теж на кілька запитів приявних.

На внесок представника ФКУ до 5-ти членного Комітету ФКУ, крім дотеперішнього представника, як голови, увійшли: д-р Микола Богатюк, д-р Яків Гурський, д-р Олександер Ґудзяк і мґр. Михайло Рубич. Цей Комітет напевно буде в спроможності зактивізувати збірку, бо буде не тільки більше рук до праці, але теж впливових людей серед своїх організацій, бо як показав похвальний приклад д-ра Богатюка і членства організацій, що їх він репрезентував, такий вплив матиме дуже корисні наслідки для пожвавлення збіркової кампанії, бо ж вплата Організацій Визвольного Фронту ще далеко не охопила загалу їх членства. Треба надіятись, що тепер прийдуть дальші вплати не тільки від членів тих Організацій, але від загалу нашого громадянства, щоб з початком нового академічного року вможливити відкриття першої Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті.

Д-р Михайло Логаза

ЄГИПЕТСЬКА ПРЕСА ОПРИЛЮДНИЛА ПРОМОВУ президента Гамаля Абдель Нассера, виголошену в минулому тижні до єгипетського війська над Суезьким каналом: „Очевидячки нема поступу на шляху мирного полагодження конфлікту (з Ізраїлем). Що забрано силою, те треба силою відібрати назад. Нас навчили попередні лекції, що тільки з силою рахуються". Таким чином Нассер відкинув старання мирового посередника Гунара Ярріна від Об'єднаних Націй — переговорювати з Ізраїлем про мир.

КОНҐРЕСМЕН ДЕМОКРАТ ІЗ НЮ ЙОРКУ Еменюел СЕЛЛЕР заявив, що Палата Репрезентантів схвалить законопроєкт про охорону громадянських прав, як тільки його прийме Сенат. Конґресмен Селлер очолює Правничу Комісію в Палаті Репрезентантів і він є автором цього законопроєкту. Він заявив, що буде старатися, щоб Комісія Правил погодилася на ті поправки до цього законопроєкту, які поробив Сенат, додавши поширену поправку про скасування расових обмежень при продажу й винаймі помешкань негритянським родинам. Селлер сподівається, що цей законопроєкт схвалить Палата до 10-ох днів.

В роковини бою під Крутами

Вже стало традицією, що всі молодечі організації великого Ню Йорку спільно відсвятковували роковини бою під Крутами.

Одначе цього року чомусь цього не було. Відбувся в Ню Йорку величавий Світовий Конґрес Вільних Українців, величаво відсвятковано роковини Української Національної Революції, а про Крути — чомусь забуто, хоч є кілька студентських організацій, які про цю імпрезу не повинні б забувати.

Тому сумівська молодь рішила віддати честь Героям — Крутянцям святковим Апелем на сумівській Оселі в Еленвілі, Н.Й.

В суботу 27 січня 1968 р. відділи юнацтва і дружинників СУМА із Ню Йорку, Ньюарку, Йонкерсу, Озон Парку, Байону і Брукліну, спільно зорганізували Святочний Апель у 50-ті роковини бою Студентського Куреня під Крутами.

Точно 315 юних сумівців і сумівок та старших дружинників стали у виструнчених рядах на снігом вкритій площі, під пам'ятником Героїв на Оселі СУМА, до звіту. Програмою Апелю керував студент університету і булавний Відділу юнацтва СУМА „Канів" в Ню Йорку, Зенон Галькович. Засніжені поля і ліси Оселі нагадували крутянські поля, де в снігу змагались молоді студенти з диким ворогом. В їхню пам"ять понеслась могутня сумівська пісня - молитва „Боже Великий!.. із грудей учасників Апелю.

Після звітів святочний наказ відчитала старша юначка — впорядниця Ірина Твердовська. Вниз похилились прапори, коли учасники мовчанкою вшановували пам'ять Героїв.

Святочне слово в квадраті зібраних сумівців і сумівок на тему крутянського бою і значення цього чину для молоді виголосив голова Осередку СУМА в Ню Йорку К. Василик. Збірну рецитацію „Героям Крут" зворушливо виконали юначки із Йонкерсу, і могутнім „Ще не вмерла" закінчено Святковий Апель в честь Крут.

Після Апелю відбувся спільний обід — перекуска, який приготовили призначені до того юначки. А як вмакувала гаряча зупа на свіжому повітрі, на снігу і морозі — то висказів радости не було кінця. Всі веселі, — червоно - рум'яні і засніжені — заїдали із смаком.

По обіді відбувся ще організований марш по твердім, скутим морозом снігу до символічних „рейок під Крутами", а після маршу ховзання на санках, лещетах і совгах.

Пізно вечором на поклик свистка, покидали юначки і юнаки свою сніжно-білу Оселю, відїжаючи до автобусів.

Молодь Спілки Української Молоді гідно і достойно вшанувала пам'ять Крутянців.

Г. Ц--ій

Комітет відзначення 900-річчя Кам'янця-Подільського при УВАН в ЗДА

На заклик Комітету про надсилання пожертв до „Фонду для відзначення 900-річчя Кам'янця-Подільського" поступили пожертви:

$ 30 : Маркіян Чорнокосинський, Сан Франсіско.

$ 25 : Василь Гарбер, Алабама; Віталій Горбер, Алабама; Люба Шевчук, Н.Й.; о. Л. Форостівський, Огайо.

$ 20 : О.В.Ч. Філя; Ярослав і Ніна Січинські, Н.Й.

$ 15 : Олександер Рішай, Лос Анджелес; Володимир Басюк, Фрт Вашінґтон.

$ 10 : Іван Романюк, Сиракюзи; Ярослав Букачевський, Едісон; о. Олекса Потульницький, Сиракюзи; Ніна Драй Хмара, Н.Й.; Олена Карачківська, Н.Й.; о. Павло Шнирук, Н.Й.; Ія Мацюк, Шикаґо; НН. через банк в Шикаґо.

$ 5 : Леонід Бачинський, Клівленд; Андрій Дідик, Шикаґо; Галина Журба, Філядельфія; Дмитро Тромса, Н.Й.

Пані Марія Прохода зібрала від 17 осіб в Сан Дієґо, Каліф. $ 85.

Св. п. Тимофій Печенюк зібрав до фонду в Шикаґо $114.

Разом поступило пожертв $ 500.

Пожертви для Академії звільнені від державного податку (Текс Екземпт).

Усім жертводавцям, що надіслали свої пожертви — висловлюємо щиру подяку. Звертаємось з проханням надсилати пожертви до фонду на адресу:

THE UKRAINIAN ACADEMY
of Arts and Sciences in the U.S.A., Inc.
206 West 100th Street,
New York, N.Y. 10025

Ньюарк. Н. Дж.

35-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ 28 ВІДДІЛУ СУА

Скромно без розголосу, а за традиційними різдвяними стравами відзначив наш Відділ свій 35-літній Ювілей.

Приємно було голові п. Ользі Муссаковській привітати численних гостей, а головно редакторку „Нашого життя" п. Лідію Бурачинську з Філядельфії, яка виголосила відповідну промову, даючи признання нашому відділові за працю та згадуючи покійну Олену Гординську, яка так вміло і широко зорганізувала колись „Суспільну опіку".

Від тоді і посьогодні Суспільна опіка є гордістю нашого Відділу. Великим осягом вважає містоголова Централі теж нашу власну привітну домівку, що знаходиться в Народнім Домі.

По промові п. Бурачинської відбулось декорування членок золотими і срібними відзнаками. Золоті відзнаки одержали ті членки основниці, що належать до відділу 35 років, а саме: п. Пелагія Кучкуда і п. Катерина Кузьма. Срібні — 25 літні відзнаки одержали пані: Анна Винник, Марта Зілінська, Олена Матляк, Анна Настюк і Марія Присяжна.

Програмою вечора проводила п. Омеляна Цяпка. З коротким оглядом 35-літньої діяльности виступила п. Стефанія Карапінка. Фортепіянове сольо виконала талановита учениця УМІ Тая Салламаха, вірш Б. Лепкого виголосила молоденька деклляматорка Ірина Шараневич. Письменниця Люба Коленська відчитала новелю: „Дві сестри".

Ціла імпреза мала милий родинний характер, бо при „куті" з'явились ще й колядники зі звіздою, і всі присутні заспівали традиційні колядки. Ювілейний комітет під керівництвом п. Олександри Падковської і господарська секція під керівництвом п. Анни Винник доложили всіх старань, щоб гості і членки були вдоволені. Помічні були юначки - пластунки з гуртків „Маки" і „Волошки", що елеґантно виглядали і подавали до столів.

В тих молоденьких панянках ми бачили будучих членок СУА, які колись напевно підуть нашими слідами і будуть продовжувати громадську працю зорганізованого жіноцтва.

Наш Відділ має тільки 35 років, і ми всі нишком заздростили, чому то відділ є 35-літній, а не ми . . .

В попередньому звідомленні з діяльности СУА я помилково пропустила прізвища панства В. Осередчуків і п. Магмета, які виконували на гавайських ґітарах декілька музичних творів на імпрезі „Показ капелюшків".

Таїса Богданська
(прес. реф.)

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УВАН ПАМ'ЯТІ ЄВГЕНА МАЛАНЮКА

Вінніпеґ. — у неділю 25-го лютого відбулося зібрання УВАН для вшанування пам'яті видатного українського поета й літературного критика Євгена Маланюка. Зібрання відкрив і ним проводив проф. Яр. Рудницький. Приявні вшанували пам'ять спочилого вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою. Доповідь про життя й творчість поета зробив д-р М. І. Мандрика; на закінчення прочитав два свої вірші, присвячені Маланюкові, один із 1965 р. з часу перебування Маланюка в столиці українців Канади, а другий — подзвінне на його смерть. Спогадами про Маланюка поділилася з приявними пані Катерина Антонович.

АНСАМБЛЬ УМІ ПРИДБАВ ВЛАСНИЙ ДІМ

Філядельфія. — Ансамбль УМІ під мистецьким керівництвом проф. Юрія Оранського нараховує тепер 37 дітей, віком від 6 до 14 рр., які творять один з кращих дитячих хорів. Крім того, при Ансамблі є оркестра. Така велика кількість учнів і студентів вимагала окремої домівки, де можна було б зберігати інструменти, реквізит, провадити проби тощо. Восени минулого року на нараді членів Ансамблю та батьків вирішено придбати будинок для Ансамблю, а в січні 1968 р. підписали контракт закупу власної домівки за 8 500 дол., на 4 710 Олд Йорк вулиці. Ансамбль УМІ займає перший поверх з великою залею, два вищі поверхи винаймає, щоб оплатити будинок.

Д-Р МИКОЛА АРКАС ПРАЦЮЄ НАД КНИЖКОЮ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ СТЕП

Сі Клиф, Н. Й. — Д-р філософії і відомий письменник Микола М. Аркас, син історика і автора опери „Катерина", здав до друку у видавництві „Гомін України" нову книжку про Чорноморщину. Тепер він працює над твором про український степ, його ролю в історії України, його найдавніші описи, переплітані особистими спогадами автора; історія степових могил, із відповідними цитатами з українських народних пісень і козацьких дум, описи рослинности українського степу, зокрема трав і квітів . . . Заповідається праця, що буде новим словом і в літературі і, одночасно, в ділянці степознавства.

„ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВНОЇ КУЛЬТУРИ В КРАЮ"

Над такою темою буде працювати д-р Роман Кухар, викладач російської і німецької мови в стейтовому коледжі Форт Гейс, у Европі, куди він виїздить, одержавши стипендію і піврічну відпустку. У 1967 р. д-р Р. Кухар надрукував у журналі „Геральд" дві статті: про польську літературу та про Хорватію.

У СТОРІЧЧЯ КАНОНІЗАЦІЇ СВ. СВЯЩ. ЙОСАФАТА КУНЦЕВИЧА

(Вислід з обох Конкурсів: Письменного і Мистецького)

Минулого року оо. Василіяни в ЗДА звернулися до українського загалу в церквах та в часописах із закликом до торжественного відсвяткування Сотніх Роковин Кананізації св. Священомученика Йосафата Кунцевича, ЧСВВ, нашого рідного святого. Вони з цього приводу постановили зробити слідуюче:

1. Видати новий, обширний життєпис св. Йосафата на підставі найновіших беатифікаційних та канонізаційних документів в українській мові.

2. Видати для чужинців брошурку про св. Йосафата англійською мовою.

3. Проголосити Конкурс на начерк про життєпис св. Йосафата українською та англійською мовами.

4. Розписати Ювілейний Конкурс на образ - ікону св. Йосафата.

5. Уладити концерти, відчити та різні імпрези на честь св. Йосафата в різних містах.

6. Відбути прощу - паломництво до мощів св. Йосафата в Римі.

Протягом Ювілейного Року (1967) всі вищезгадані точки були щасливо доведені до успішного кінця.

За старанням отців: Всеч. о. Мелетія Соловія, ЧСВВ та Всесвіт. о. Атанасія Г. Великого, ЧСВВ, Протоархимандрита Василіянського Чину, при кінці 1967 року вийшов обширний Життєпис св. Йосафата. Його можна вже дістати в оо. Василіян, коштує 4.80 дол.

Впр. о. Атанасій Пекар, ЧСВВ видав аж дві брошурки про нашого святого по-українськи та англійськи. Обі коштують лише 70 ц. Одна 35 ц. Їх також можна дістати в отців Василіян.

На загал наша шкільна молодь середніх та вищих шкіл досить добре відгукнулася на заклик написати начерки про св. Йосафата в обох мовах. Висліди Контесту вже вислано всім учасникам. Повідомлено тих, що виграли три нагороди. Нижче подаємо їхні імена. Вкоротці також появляться їхні задачі в українській пресі.

Досить багато українських артистів - малярів взяло участь у мистецькому Контесті намалювати ікону-образ св. Йосафата. Вони також лишили по собі гарну пам'ятку та возвеличили св. Йосафата.

Жюрі оцінило ікони та вибрало три найкращі образи і признало їм нагороди 1.000 дол. за першу; 500 дол. за другу, 300 дол. за третю. Жюрі дало трьом іншим артистам Почесне Признання за їхні образи. Нижче подаємо імена артистів, що виграли нагороди та дістали Почесне Признання.

Під час Ювілейного Року відбулися Торжественні Богослуження: Архиєрейські Божественні Літургії і Молебні на честь св. Йосафата в в Ню Йорку, Глен Кові, Гемтремку, Шикаґо та інших містах.

У шкільних авдиторіях, залях відбулися гарні концерти, на яких виступали церковні та світські хори. Під час концертів визначні промовці та історики виголосили відчити та доповіді про нашого святого. Кілька місяців оо. Василіяни в Ню Йорку та Гемтренку кожного тижня передавали цікаві радіові програми, під час українських годин та звертали увагу на життя й діяльність св. Йосафата.

Минулого літа Всеч. о. Марко Дирда, ЧСВВ з Ню Йорку і Всесвіт. о. монс. Ярослав Свищук, редактор „Нової Зорі" з Шикаґа очолили прощу до мощів св. Йосафата в Римі.

оо. Василіяни випустили дев'ять серій поштівок про св. Йосафата та вибили три серії медалів з св. Йосафатом. Це все можна дістати в отців у Ню Йорку.

100-річчя Канонізації св. Йосафата відбулося на загал величаво в 1967 р. Правда, на жаль, деякі замало ним цікавилися. А шкода. Бо це наш рідний, одиноко Канонічно Канонізован и й Святий в Католицькій Церкві. Ми зробили великий крок вперед. Ми про нього дали знати багатьом, що про нього ніколи не чули.

На кінець звертаємося до тих, що ще не відсвяткували того Ювілею, щоб це ще зробили до кінця червня 1968 р. Св. Йосафат певно їм щедро винагородить.

о. Микола Когут, ЧСВВ
Протоігумен

Вислід письменного контесту

Отці Василіяни Американської Провінції подають до відома, що слідуючі контестанти (ки) Вищих та Народних шкіл (Гай та Грамер Скулс) у ЗДА виграли такі нагороди за короткі нариси Життєпису святого:

I. За українські нариси з народних шкіл) —

1. Борис Лончина, учень 8-ої кл. з парохіяльної Школи Непорочного Зачаття Преч. І.М. в Гамтремку, Миш. 25.00 дол.;

Олена Шумилович, учениця 8-ої кл. з парохіяльної Школи св. Юра в Ню Йорку 15 дол.;

3. Оля Шевчук, учениця 6-ої кл. з парохіяльної Школи св. Юра в Ню Йорку 10 дол.;

4. Славко Курчак, учень 8-ої кл. з Іст Медов, Ню Йорк 10 дол.;

II. За англійські нариси (з народних шкіл) —

1. Христина Підгородецька, учениця 6-ої кл. з парохіяльної Школи св. Юра в Ню Йорку 25 дол.;

2. Ілейн Ганушевська, учениця 8-ої кл. з Норт Провідент. Р. І. 15 дол.;

3. Ірена Дячук, учениця 7-ої кл. з Бінґгемтону, Н. Й. 10 дол.

III. За англійські нариси (з вищих шкіл) —

1. Неоніля Мартинюк, учениця з Пассейк, Ню Джерзі 50 дол.;

2. Богдан Ганушевський, учень 2-ої кл. з Норт Провіденс, Р. І. 25 дол.;

3. Йосиф Слободян, учень з 9-ої кл. з Гленсайд, Па 15 дол.

Крім вище згаданих осіб, інших вісім із народних шкіл і три із вищих шкіл дістали „Почесне Признання" та гарні книжки — „Святий Йосафат — його життя і доба" пера отців Соловія та Великого, ЧСВВ або Найновіший Катехизм, що його недавно видав наш Кард. Йосиф Сліпий у Римі.

При цій нагоді оо. Василіяни щиро гратулюють всім студентам (кам) за участь у Контесті. Щиро їх заохочуємо студіювати його гарне життя.

Закликаємо їх та їхніх друзів до наслідування чеснот нашого рідного Святого, головно його великої любови до Бога, нашої Многострадальної Церкви, Українського Народу та нашого чудового обряду.

Вислід мистецького контесту

1 березня 1968 р. Жюрі, зложене з 5-ох осіб, а саме з двох оо. Василіян: Впр. о. Сотера Голика, ЧСВВ, Провінціяльного Консультора та пароха церкви Покрови Матери Божої на Бронксі, Всеч. о. Виссаріона Андрейчука, ЧСВВ, пароха церкви Чесного Хреста, ВПоваж. Пані Стелли Шамен з Асторії та ВПоваж. Панів Якова Гніздовського, українськ о г о славного мистця - графіка та Михайла Островерхи, редактора та письменника — обидва з Бронксу, по довгій та серйозній застанові, вибрали три ікони - образи св. Йосафата, і їхнім мистцям-артистам признали нагороди, а саме.

1. Юрієві Козакові з Воррен, Миш. 1.000 дол.;

2. Пані Марії Цукановій з Ню Йорку 500 дол.;

3. Северинові Борачкові з Річмонду, Мейн. 300 дол.

Жюрі призначило відповідні нагороди п. Лазареві Микуличеві, який літаковою поштою прислав свою гарну ікону з Кули, Бачка, Югославія та пані Марії Гарасовській - Дачишин з Шикаґо, Іллиной, за оригінальний підхід при виконанні своєї ікони.

Трьом артистам — п. Богданові Божемському з Тійнеку, Ню Джерзі, п. Івановї Марусинові з Ню Йорку та пок. Романові Пачовському з Асторії Жюрі дало Почесне відзначення, бо їхні ікони - образи заслуговують на спеціяльну увагу.

о. Васиіляни сердечно дякують всім мистцям - артистам за їхню участь у цьому мистецькому контесті.

Всім, що дістали нагороди за свою працю, щиро ґратулюємо.

Нехай святий Йосафат всім щедро винагородить, як знає! Нехай усім помагає на кожному кроці в їхньому житті.

Дякуючи всім, що причинилися до успіху ц ь о г о Контесту, і всім, що послужили як Жюрі, ми, оо. Василіяни, молимо нашого Великого Святого по крові і кості, по Чину, щоб він нам усім був щоденним взором і прикладом у нашому туземному житті.

о. Микола Когут, ЧСВВ
Протоігумен оо. Василіян у ЗДА

Гартфорд, Конн.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

18 лютого о год. 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому в Гартфорді, Відділ Об'єднання Жінок ООЧСУ влаштував „Літературний вечір" — присвячений одній із найкращих жінок України, поетці - революціонерці, котра відіграла велику ролю в історії української літератури, запалюючи своїм письменницьким співом молодих вибранців народу до шляхетного змагу за безсмертні ідеї.

Імпрезу відкрила голова ОЖ ОЧСУ пані Марія Нестерук, вітаючи гостей, особливо молодь.

Доповідь про Лесю Українку сказала Каролина Тесля. Чудовий портрет Лесі Українки, виконаний вугіллям, прибраний вишивкою, пишався на тлі просторої сцени, у підніжжю котрого стояли пальми.

Портрет цей, це мистецький твір одної із юних сумівок Гартфордської громади — Оксани Хімчак.

Програма була гарна і дбайливо підібрана подругою К. Теслею. По деклямації Тараса Куцмана „Я є українець", три пісні виконало тріо: О. Кебало, С. Шегда і С. Дутка. Слідувала деклямація „Леся Українка" Лесі Храпливої. Деклямувала з чуттям М. Голда на тлі живого образу. Оксана Хімчак викон а л а при акомпаніяменті гітари дві пісні „Казка про синичку, рибку та коралі" і „На добраніч" — слова і музика її власної композиції.

Слідуючою точкою програми був вірш Лесі Українки „На роковини Тараса Шевченка", котрий гарно деклямувала Л. Дутка. Кінцевою точкою був фрагмент із „Лісової пісні" Лесі Українки. Мавку рецитувала О. Борисюк, а „Лукаша" М. Коваль. Рецитація відбулася під звуки музики і чудового танку мавок, що його підготовила подруга І. Гілевич і голова місцевого Відділу ТУСМ — панна Н. Кравець. Панна Кравець — це мистець від танків, ра труд їй належить особлива подяка.

По офіційній програмі гості засіли до столів на каву. Був теж і смачний буфет, що його підготовила господарська референ т к а пані І. Кравець разом із паннями із ОЖ ООЧСУ.

Задоволені із гарної програми гості довго гуторили при каві і солодкому. Вони були горді за своїх дітей і вдячні Організаціям Визвольного Фронту за допомогу у виховуванні їхніх дітей на добрих і гідних свого імени українців.

О. Куцман

Рочестер, Н. Й.

НОВАЦЬКА ЯЛИНКА

В просторій залі Українського Клюбу - Захід багато столів чистенько накритих, на кожному колач, а в ньому свічка. Біля нього уставлені посудини з кутею, горішками, тісточками, перекусками. Це пані з Пласт-Прияту так усе старанно приготовили. Пані Ірина Біловус, Таня Бабюк, Віра Мотика, Наталка Олексин, Стефа Павлович, Соня Семанюк натрудилися немало, щоб все було смачне й гарне. Пані дискретно пересуваються поміж столами, наливаючи каву.

За головним столом засіла Управа Пластової Станиці зі станичним пл. сен. Богданом Гураном на чолі. За іншими столами громадяни-прихильники пластової дітвори, батьки і сама дітвора.

Імпреза небуденна. Гніздо новачок, запросивши до співпраці гніздо нова к і в, улаштовує „Ялинку". Станичний відкриває ялинку, вітає присутніх і передає ведення програми в руки досвідченої й відданої справі виховниці, гніздової Гнізда новачок пл. сен. Анастазії Смеречинської, яка підготовила програму. Програма була уложена так, що участь брали всі новачки й новаки, а навіть часом приєднувалися до них гості, коли треба було співати коляди. Всі присутні дістали кантички з дбайливо виписаними текстами коляд і пісень, в такому порядку, в якому їх треба було співати.

Перша частина програми — різдвяна. На підвищенні ясла й біля них Марія і Йосиф. До них приходять з поклоном пастушки в чудових гуцульських строях, т р и владики з дарами, а накінець всі українські діти зі свічечками в руках. Діти виголошують відповідні вірші то поодиноко, то збірно, а всі гарно, зворушливими голосами. Тяжко їх усіх вичисляти, бо їх багато.

Коло новаків - новачок їх „сестрички": Христа Гавриляк, Адріянна Данькевич, Галина Матковська, і „братчик" Мирон Мартинець. Вони теж причинилися до успіху „Ялинка". Неприсутня, бо хвора, але напевно думками тут, зв'язкова пл. сен. Христя Конч, неструджена виховниця, що від літ майже постійно веде по два великі гуртки новаків та ще й в управі займає по черзі різні становища, Кощова, пл. сен. Мирослава Приймак, робить знимки з важливіших моментів.

Друга частина, це сценка „Українські діти йдуть з різвяним привітом і дарунками до повстанців у лісі". Сценку прикрашує танок „сніжинок". Накінець, молодші сеньйори Уляна й Мирон Бабнюки, Роман Павлович, Володимир Пилипенко, Стефа Павлович, Ліда Хом'як, Нуся Филип й інші зібралися при столі й грімко колядували.

Вже не раз виявилося, що праця над новацтвом лежить у нашій Станиці в добрих руках. Треба б, щоб так було і між старшими юнаками. Ту слово за старшими пластунами, які чейже щось винні Пластові, зобов'язані за труд, який колись у них вложено.

пл. сен. Л. Цегельська

КОНКУРС НА ПИСАНКИ

Другий відділ ЛУКЖ, Добра Воля, в Едмонтоні, улаштовує 31-го березня, Контест на кращу українську традиційну писанку. Нагороди в долярах: перша — 50., друга — 40., третя — 30., четверта — 20., п'ята — 10. Десять дальших нагород по $5. кожна.

Писанки посилати так, щоб їх одержали не пізніше 12-ої год. в полудне 30-го березня на адресу:

Easter Egg Contest
10967 - 97 st.
Edmonton, Alberta

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД РОБИТЬ всі можливі заходи, щоб бути готовим контролювати расові вуличні заворушшення, коли б вони вибухнули цього літа. Уряд стоїть на тому становищі, що втримання порядку в містах і в стейтах належить до стейтових Леґіслятур та міських управ. Але Федеральний Уряд цього року, коли відбуватимуться президентські і конґресові вибори, буде старатися допомогти місцевим владам контролювати вуличні заворушення, щоб не розбивати американської нації на расові її частини. Департамент Справедливости очолює всю акцію в тому напрямку, щоб вліті не було заворушень, а якби вони десь виникли, щоб їх якнайскорше опанувати.

ЛІДІЯ ЧУБАТА

(В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ)

Лідія Чубата

Зі смутком приходиться ствердити, що наша „Остання Сотня УСС" меншає ,що відходять один за одним наші дорогі Побратими в останню дорогу, — ті, що поверх 50 років тому „піднімали червону калину" і з піснею на устах йшли „у кривавий тан, визволяти братів українців з московських кайдан".

Відходять теж і Дружини Українських Січових Стрільців, які розуміли стрілецьку ідею, додержували кроку в життю своїм чоловікам, в добрих й лихих годинах були їм вірними приятелями, як матері виховували своїх дітей в дусі стрілецької ідеї.

Тут відзначуєм перші роковини смерти сл. п. Лідії з Григоровичів Чубатої, дружини УСС-а проф. Романа Чубатого. Хто її знав, не міг опертися чарові її особовости. Про неї можна було сказати, що вона уосіблювала найвищі прикмети української жінки: шляхетну, лицарську вдачу, палку любов до України з готовістю посвятити свого життя для Неї. Ми бачили її в часі Визвольних Змагань як секретарку отамана УСС Теодора Рож а нковського, команданта м. Станиславова, де був Уряд ЗОУНР, — опісля, на дуже відповідальній стійці секретарки президента ЗОУНР дра Евгена Петрушевича, спершу в Станиславові, опісля за Збручем, в Кам'янці Подільськім. Повним довір'ям наділяв її секретар закорд. справ ЗОУНР д-р Стефан Витвицький, який покликав її до помочі в своїй делеґації за кордоном.

А коли не стало нашої Держави, сл. п. Лідія не раз виїздила за кордон для порятунку свого здоров'я, виконуючи при цьому доручення нашої підпільної організації. За німецької окупації наших земель, вона, користаючи з бездоганного знання німецької мови не раз інтервеніювала з рамени УДК успішно у німецької влади для порятунку наших людей від нім. гітлерівських переслідувань. Про це відомо деяким з виратованих, які перебувають у ЗСА. Покійна Лідія Чубата була добрprès вишивальницею та педантичною колекторкою взорів народнього мистецтва. Вона також займалася килимарством та виконувала біжутерійні металеві прикраси, дбаючи при цьому про чистоту стилю. А далі еміграція, скитання в Европі, ЗСА й нові обов'язки. Бере участь в улаштуванні пластового підприємства „Молоде життя". А відтак важка фізична праця вночі на прожиток довела до серцевої недуги, що проволікалась кілька років й підкосила її здоров'я. Кількалітня недуга сл. п. Лідії мимо зусиль лікарів довела до її смерти. Недалеко скелистих гір Колорадо виросла могила дружини УСС-а.

І ось, колишні Українські Січові Стрільці й інші приятелі Покійної, зібравшись в церкві св. Юра в Ню Йорку в дні 24-го лютого 1968 р. на Заупокійній Службій Божій, похили в жалібній застанові наші голови перед світлою постаттю Дружини нашого Побратима, сл. п. Лідії, яка була за свойого життя все на висоті у виконуванні своїх обов'язків як українка - громадянка, як дружина Українського Січового Стрільця, як, та що тішилась симпатією нашої громади, — як людина тонкої товариської культури, та чистого характеру.

Такою вона залишиться в пам'яті колишніх Українських Січових Стрільців.

Ярослав Гриневич

Центральна картотека Українського Публіцистично-Наукового Інституту

Цілллю і завданням Українського Публіцистично-Наукового Інституту, згідно з його статутом, є ширити правду про Україну в чужих світових мовах. Для тієї цілі УПНІ збирає та видає матеріяли про Україну у формі публіцистичних і наукових видань.

Щоб це завдання успішно сповняти, Інститут мусить в першу чергу збирати всі публіковані матеріяли, що відносяться до України, які появляються у чужих мовах, відповідно їх упорядкувати та потім використовувати для своєї студійної праці.

Для цієї цілі, Головна Управа УПНІ, що уконституювалась 7-го жовтня 1967 року, у висліді відбутого недавно кореспонденційною дорогою ІІ-го З'їзду Делеґатів УПНІ, рішила приступити до заснування Центральної Картотеки Українського Публіцистично - Наукового Інституту під управою окремої Комісії, яку покличе Головна Управа УПНІ. Референтом Центральної Картотеки при Головній Управі УПНІ і д-р Ігор Микитюк (Шикаґо).

Намічена ділянка праці УПНІ, щоб вона увінчалась успіхом, мусить мати піддержку всього нашого громадянства. Тому Головна Управа рішила отсим звернутися з закликом до громадянства та просити його допомоги.

Наш заклик до громадянства йде по подвійній лінії:

1. Присилати до диспозиції Центральної Картотеки усі матеріяли, що відносяться до України: книжки, журнали, газети, памфлети і т. д., в яких чи то подається інформації, чи то висловлюється опінію про Україну — її нарід, історію, географію, науку, суспільне і політичне життя і т. д.

2. Складати відповідні пожертви на створення фінансового фонду, потрібного на оплату коштів ведення Центральної Картотеки — закуп матеріялів, оплату поштових пересилок, оплату редакційного опрацювання та видання щорічного збірника і т. п.

Матеріяли зібрані в Центральній Картотеці будуть каталоґізовані, упорядковувані і потім відповідно редакційно використовувані до видавання щорічної публікації п. н. „Україна в світовій опінії". Така публікація буде корисним та побажаним джерелом інформації для актуальної праці редакцій, політичних і державних установ, товариств та організацій, що займаються інформуванням чужинн о г о світу про Україну та її змагання до волі.

Виказ жертводавців та співробітників Центральної Картотеки УПНІ буде постійно публікований в „Бюлетені УПНІ".

Ми переконані, що українське громадянство у розумінні далекосяглого значення і ваги такої Центральної Картотеки не відмовить нам своєї піддержки.

Матеріяли та пожертви просимо слати на адресу:

Ukrainian Research and Information Institute, 2534 West Chicago Avenue, Chicago, Ill. 60622.

За головну Управу УПНІ:
Д-р Тома Лапичак
голова

За Центральну Картотеку УПНІ:
Д-р Ігор Микитюк
реф. Центральної Картотеки

ЮЛІЯ МУДРА

(Посмертна згадка)

5 лютого в одному з шпиталів міста Віндсору померла св. пам'яті Юлія Мудра. Згадуємо про неї тому, бо належала вона до тих, які поза своїм родинним життям і господарством трудяться також і в громадському організовану житті та належать до його провідної верстви.

Родилась вона в селі Жеребки, Скалатського повіту, в добре загосподареній родині Назаревичів. Приїхавши до Канади перед другою світовою війною з мужем Петром, вона зараз же таки стала членкою тоді найбільш динамічної жіночої організації ОУК ім. Ольги Басараб, яка своїми численнимиВідділами по Канаді керувала такою працею, що несла допомогу тим,що потребували її в Канаді, і тим, що потребували її на рідних землях!

З рядової членки своєю активною працею, Юлія вибилась на провідне місце й стала головою ОУК в місті Віндсорі та була на цьому пості до часу занедужання. Цікавилась покійна також і розбудовою рядів УНСюзу та була з мужем Петром на 26 його Конвенції в Шикаґо в 1966 році. Ніколи не жаліла свого часу й свого дому на такі діла і працю, які причинювались до розбудови наших культурних надбань у країні нашого теперішнього поселення, бо вірила, що лиш така наша праця зможе дати допомогу нашому народові в його змаганнях на рідних землях.

Похоронні відправи довершили отці: декан Ю. Габрусевич, Ю. Воднар та Б. Вачинський, односельчанин покійної Юлії, який на запрошення мужа Петра приїхав на ці похорони з далекого міста Бателфорт, в Саскачеван. В робітний день 8 лютого рідня й численне наше громадянство відпровадили на вічний спочинок одну з тих, яка любила свій нарід і працювала в його користь до кінця свого трудолюбивого життя. Під час тризни кілька приятелів замість квітів на її могилу зложили $ 42 на фундацію ім. Тараса Шевченка.

Залишила покійна Юлія по собі в смуткові мужа Петра, одиноку дочку Ніну з двома внуками й зятем Данилом, сестер — Евгенію в Саскачевані й Марію в Торонті та брата Петра Назаревича у Віндсорі, а також і численних приятелів у Віндсорі та по всій Канаді. Прощаючи її у вічність, можемо сказати лиш те, що в свойому короткому житті трудилась вона як вірна дочка свого народу. Тому пам'ять про неї збережеться серед нас надовго, а земля прибраної Ватьківщини Канади хай буде їй легкою!

В.Г.

Україна зникла із сторінок еспанського журналу

На сторінках „Свободи" вже була згадка про цей журнал, що його видає Осередок Східніх Студій у Мадриді, СЕОР, раніше під керівництвом о. д-ра Сантяго Муріллльо з Ордену Єзуїтів, а від кількох років — за редакцією о. Франціска Альбарассіна, з того ж релігійного ордену. Згадка зводилась до того, що коли декілька років тому про „Орієнте Европео" писала українська вільна преса, бо в журналі було чимало вісток та відомостей на українську тематику, — то останнім часом немає, на жаль, причин виділяти цього цікавого журналу з-поміж сотень інших закордонних видань. В останньому, 68-му числі „Орієнте Европео" з кінця 1967 р., в перегляді матеріялів, надрукованих за рік, читач знайде багато вісток про „Русію", про „Алеманію" — Німеччину, про „Полонію" - Польщу, Чехословаччину та Югославію, але даремно українсьий читач і еспанський світ шукатиме там української тематики. Тим часом, до складу редакційних співробітників журналу належать не лише еспанці — професори вищих шкіл, а й, для прикладу, п р е д с т а в н и к „Американської А с оціяції для поглиблення слов'янських студій". До журналу можуть дописувати не тільки редакційні співробітники, а й інші науковці, які володіють еспанською мовою, або ж мають змогу надіслати переклад на еспанську.

Після смерти сл. п. д-ра Дмитра Бучинського та виїзду з Еспанії кількох українських діячів, співпраця з „Орієнте Европео" завмерла настільки, що в журналі не було навіть відгуку на видану в Арґентині еспанською мовою працю Е. Мартінеса Кодо про УПА, взагалі Україна зникла із сторінок журналу, що його читають у чи не десятьох еспанськомовних країнах. Зате „Русія", котра найбільш неприхильно, завжди і послідовно відносилась до католицизму, має найбільше місця в цьому католицькому органі. Україна, частина народу якої належала і належить, хоча й не формально, до католицького віровизнання, перестала бути об'єктом зацікавлення „Орієнте Европео", ба, навіть зникла вона, як географічне поняття, із сторінок того видання. (л. п.)

Роман Рудницький концертуватиме в Европі в березні

Відомий молодий українсько-американський пяніст - віртуоз, Роман Рудницький, член факультету Високої Музичної Школи Університету Індіяна, відлетів 4-го березня до Европи, де на слідуючий день, 5-го, мав відбутися в Амстердамі, в залі Концерґебав, перший Концерт його березневої концертової европейської поїздки. Він виступатиме пізніше, м. і. в Брукселі (7-го, в залі консерваторії), в Мюнхені (11-го, в Со'існ - заль), у Фрібурґу, Швайцарія (13-го, в залі Університету), в Льозанні (14-го, в радіо), у Відні (16-го, в залі Брамса), в Берліні (19-го, в залі Музік Гохшуле), в Лондоні (22-го, в Віґмор-гол).

Европейську концертову поїздку Романа Рудницького організує „Міжнародне Концертове Представництво" в Амстердамі (Гарі де фрез), при допомозі місцевих менеджерів, та у зв'язку з американським менеджементом Романа Рудницького, Левентріт Фавидейшен, та його особистого репрезентанта, Теа Діспекер.

Концерт Романа Рудницького в Амстердамі передавала радієва стація Гільверсум в серії своїх концертів „Видатні мистці - віртуози в Концертґебав".

Палата відкладає справу податків від туристів

Вашинґтон. — Голова Палатної Комісії Способів і Засобів конґресмен демократ із Аркенсо Вілбур Д. Міллс відкладає справу проєкту про податки від американських туристів, які цього літа поїдуть до Европи. Конґресмен Міллс визначив на переслухання в цій справі тільки один день, а на дальші дві визначив іншу працю для Комісії. З цього виходить, що Конґрес не зможе своєчасно схвалити законопроєкту про податки від виїзду до Европи, і численні туристи зможуть виїхати на вакації, не платячи податків. Рішення конґресмена Міллса зовсім не означає, що справа податків від туристів не буде цього року вирішена, але це може статись аж пізно влітi, і тому державна скарбниця не багато скористала б з цього закону, пізно схваленого Конґресом. Уряд старається стягнути якнайбільше закордонних туристів до ЗДА. Президент повідомив, що Уряд видасть незабаром „Карту гостинности", яка дозволить чужим туристам мати різні знижки під час побуту у ЗДА.

З НОВИХ ВИДАНЬ

Леся Храплива

Нерукотворний пам'ятник

Зберігання пам'яті про померлих поміж живими — це основний і найважливіший вияв людської культури. Як знаємо з досвіду археологів — саме там, де твориться культ померлих — починається й культура. А коли на вищому рівні вона стоїть, тим досконаліші її засоби — лучити в одно духові здобутки покодінь та так постійно збагачувати їх. Пам'ять про померлих особливо багато дає нащадкам, коли йдеться про покійних, які не були пересічними людьми, а які зуміли впродовж свого життя створити вартості непроминаючого, об'єктивного значення.

Такі роздуми насуваються, коли взяти в руки нову незвичайно чепурну книжечку, померлої ще в 1965 році виховниці й письменниці — Теклі Білецької, — „Квітку щастя". Це нове видання Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова, уфундував чоловік покійної д-р В. Білецький. Книжку неважко „взяти в руки". Вона аж проситься гарним, справді мистецько-барвистим оформленням малярки Галини Мазепи, великим, чітким друком та особливою привітністю, що так і промовляє з кожної сторінки.

Зовнішнє оформлення книжки — це міра культури середовища, яке її видало. І тут відоме вже Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ще раз повністю здійснює свій постулят, що книжка для дітей мусить бути досконала не лише змістом, але й виглядом, що з нього дитина вчиться теж дуже багато! Змагання до цього ідеалу позначувало кожне дотеперішнє видання ОПДЛ. Та через фінансові труднощі не раз книжка мусіла бути оформлена, хоч і естетично, але таки заскромно. При цій же книжці про „скромність" не доводиться говорити. Книжка справді розкішно-багата і може з цього погляду вигідно змагатися за увагу нашої дитини з найкращими чужомовними виданнями. А це в наших умовинах особливо важливе.

Та ще без порівняння важливіше: за прегарною формою цієї книжки криється не менш глибокий зміст, дослівно „криється" в маленьких, легко й прозоро, часом не без гумору написаних, оповіданнях, які без труду зрозуміє і дошкільна дитина, коли хтось їй прочитає. Та сам цей зміст — дуже важний. Точніше кажучи — це повна відповідь на світоглядові шукання сьогоднішньої людини. Навіть не лиш української, але людини нашого круга цивілізації взагалі. Книжка ця — це палка оборона людяности, милосердя, любови ближнього, вищости духових вартостей понад матеріяльні. Недостача такого саме погляду на світ, це чи не головна причина криз та катаклізмів, що зависли сьогодні над людством. А тому й пригадка про ці підставові правди життя сьогодні до болю необхідні. Особливо ж необхідна вона українській дитині, бо саме людяність та братолюбіє — це одна з головних прикмет українського психічного типу людини; його знайдемо в народній мудрості, і в творах найкращих представників нашого народу. Це настільки важлива риса українського характеру, що її не могло б втратити наше наростаюче покоління без трагічних наслідків.

Наслідків цих довго не ждати. Щораз частіше чути в нашій дійсності гіркі голосіння батьків, що їх діти покинули, відцуралися, пішли на чужі дороги. Покійна авторка конкретизує у згаданій книжечці такий стан справ в образі матері, яка блудним вогником шукає по болотах загублених сердець своїх дітей. Лиха ворожка наказала їй замінити живі серця дітей — камінням, щоб лиш росли вони в матеріяльному добрі.

Нехай же голос покійної, вдумливої письменниці й виховниці остерігає, хоч із-за могили, сьогоднішніх батьків, щоб не мусіли вони опісля шукати так розпучливо розгублених сердець своїх дітей! Ті, що ще живі сьогодні, можуть ще зарадити цьому лихові. Мають вони й поважну допомогу в переконливих зразках людських чеснот, які блищать на сторінках цієї книжечки. Книжка готова, досяжна, легкодоступна, а передплатники Дитячої Бібліотеки дістають її, як один з передплачених випусків. Треба тільки доложити старань, щоб довести цю книжечку до свідомости і сердець дітей, а тоді багате джерело духової спадщини Авторки розквіте чарівною квіткою щастя для дітей, та не менше й для самих батьків.

Книга у сторіччя „Просвіти"

З нагоди Ювілейного Року Матірне Товариство „Просвіта", яке засновано у Львові 8 грудня 1868 року, Читальня „Просвіта" — найстарша установа, що носить цю почесну назву у Вінніпегу, і мабуть в цілій Канаді, видає своїм коштом „Історію Просвіти" — окрему 500 сторінкову книжку.

Книжка ця появиться літом цього року. Вона буде відбиткою книги, що її видала „Просвіта" у Львові з нагоди свого 60-річчя, яку написав професор Степан Шах (Ст. Перський), колишній довголітній секретар Матірного Товариства „Просвіта" у Львові. Крім цього книга обійматиме написану ред. Степаном Волинцем історію „Просвіти" від 1932 до 1939 року, цебто до часу ліквідації „Просвіти" совєтськими наїзниками на Західній Україні. Буде і окремий додаток про всі Товариства Просвіти і Народні Доми в Канаді, який написав п. А. Господин. Книжка буде ілюстрована знимками з життя в Україні і поза нею. Книга матиме понад 300 сторінок друку.

Ціна цієї книги в передплаті виноситиме 3.50 дол. Замовлення можна надсилати на адресу:

Ukrainian Ieading Ass'n "Prosvita", 667 Flora Avenue, Winnipeg 4, Man., Canada.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Олег Фостяк

Олег Фостяк, син п-ства Володимири та Богдана, відомих бизнесменів у Шикаго, народився 2-го листопада 1945 р. у Німеччині. В Шикаго ходив до Української Католицької Школи ім. О. Миколая, а відтак до католицького гайскулу Ді-Поль. Титул інженера-електрика одержав у Шикаго Техніжел Коледж.

У вересні 1967 р. відїхав до спеціяльної школи у Лечленд у Тексасі. По закінченні цієї школи молодий інженер Олег Фостяк одержав рангу другого ляйтенанта та є приділений на інженерську працю на летунській базі у Бертфорді в Массачусетс.

Радіємо осягами ще одного молодого українця, бажаємо йому дальших успіхів у його теперішній праці, а його щасливим батькам щиро гратулюємо. Інж. пор. Олег Фостяк та його батьки є членами 399-го Відділу „Леви" УНСоюзу в Шикаго.

Н. Н.

Українська делегація на святі Литовської Незалежности

Ню Гейвен — (М. Я.) — 25 лютого Литовська громада Ню Гейвену святкувала 50-ліття проголошення незалежности. На цю їхню врочистість литовці запросили місцевий відділ УККА. На святочну академію прибули від УККА д-р Михайло Снігурович — голова відділу з дружиною, проф. Ю. Цибрівський — імпрезовий референт з дружиною та майор Олексій Козловський, голова Товариського Суду.

Д-р Михайло Снігурович передав привіт від української громади та в короткій промові звернув увагу на спільну історію обох Европ. народів та на теперішню спільну недолю, яка вимагає як найбільше скоординованої дії для визволення обох народів із московського ярма. При цьому підчеркнув, що наша боротьба йде не проти якогось абстрактного комунізму, а проти відвічного московського імперіялізму, який віками нищив наші народи. Дуже цікавою була промова представника Вільної Куби, який звернув увагу на зовсім реальну небезпеку комунізму, яка грозить Америці з середини.

По офіційній частині відбулося прийняття, де в сердечній атмосфері обговорено багато проблем, важливих для політичних акцій литовської і української спільнот на чужині. Слід підчеркнути, що між литовською і українською групами в Ню Гейвені віддавна існує гармонійна співпраця, доказом цього є участь литовців в святкуваннях річниць Української Незалежности, а зокрема недавня участь литовської групи в протестаційному поході - маніфестації української громади в Ню Гейвені проти окупації України Москвою, яка то демонстрація відбулася в дні 22 жовтня 1967 р. у зв'язку із святкуванням 50-ліття Української Національної Революції.

БІЛОРУСИ ЗАПРОШУЮТЬ НА СВЯТО 50-ЛІТТЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ БНР

Ню Йорк. — Білорусько-Американська Асоціяція, під керівництвом президента БАА п. Влада Курилло, влаштовує у неділю 24 березня, в музичній залі готелю „Балтимор", Медісон аве. і 43 вулиця, о 2 г. 30 хв. дня урочисте відзначення 50-ї річниці проголошення незалежности Білорусі. В програмі — урочиста офіційна та мистецька частини. Українців щиро запрошують на це свято дружнього білоруського народу.

99 математиків в СССР протестують

Москва. — 99 совєтських учених математиків зголосили до уряду протест проти арештування й насильного запроторення до шпиталю для божевільних ученого математика Александра Єсеніна-Вольпіна, наукового співробітника Академії Наук у Москві. Між підписаними є сім лавреатів найвищої в СССР „нагороди Леніна" і багато членів Академії Наук. Ту скаргу підписала також Людмила Кейдиш, брат якої, Мстислав Кейдиш, є президентом совєтської Академії Наук. 44-річний Александер Єсенін Вольпін є сином відомого поета Сергея Єсеніна, який у 1925 році покінчив самогубством. Александер Єсенін Вольпін був одним із учасників протесту проти судової пародії, на якій засуджено чотирьох інтелектуалів на різні в'язничні кари. Це була його одинока провина й „недуга": у протесті учених математиків підкреслюється, що арештованого ученого не піддали лікарським оглядинам, ані теж не повідомили ні про що його родину, а насильно вивезли до психіятричного шпиталю в Столбовій, за 70 клм від Москви.

Філядельфія, Па.

ОКРУЖНА РАДА СУА ПОШИРЮЄ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ

25-го лютого відбувся Окружний З'їзд СУА у Філядельфії. 55 делегатів репрезентували усі відділи Пенсилвенійської округи. Від Централі СУА були присутні: голова п. С. Пушкар, містоголова п. Л. Бурачинська, секретарка п. О. Грабовенська та почесна голова п. О. Лотоцька. Голови відділів звітували про пророблену за рік працю.

Голова Окр. Ради п. Л. Дяченко звітувала про працю всієї управи за минулий рік. Крім різносторонньої праці, яку виконала управа, не можна не відзначити великої імпрези, влаштованої з нагоди 50-ліття Відновлення Укр. Державности та 25-ліття УПА. Ця імпреза пройшла з успіхом і притягнула багато молоді. За останній рік у Філядельфії стараннями Окр. Ради організовано 2 гуртки книголюбів, які успішно працюють.

Пресова референтура започаткувала випуск квартального бюлетеня, за допомогою, якого маємо на меті нав'язати тісніший зв'язок між централею СУА, окруж. Радою та окремими відділами. Усі матимуть можливість писати про свої успіхи і недоліки та шляхом обміну думок взаємно собі допомагати. Перше число бюлетеня вийшло в лютому. Це лише коротенька інформація про ті новинки, які були додані до величезної праці, проробленої різними референтурами Окр. Ради за минулий рік.

Після дискусії і нарад Окружний З'їзд ствердив, що є багато питань першорядної ваги, які треба негайно здійснити. А саме:

1) Подбати про добру, дружню, теплу атмосферу у відділах.

2) Звернути увагу на організаційну ділянку праці, допомогти референткам у присднанні нових членок, беручи до уваги, що багато союзянок відходить від активної праці внаслідок старшого віку.

3) Окружний З'їзд уважає Музей Народної Творчости СУА у Ню Йорку великим нашим здобутком, який треба розбудовувати і утримувати, а саме: а) виплачувати уділ до Укр. Інституту Америки, б) придбати опікунів і добродіїв музею, які можуть перебрати на себе вкладки у висоті 50 - 100 дол.

4) Приділити більше уваги виховним справам спеціяльно дітям дошкілля, організуючи дитячі зустрічі, забави, пікніки.

5) Своєчасно подбати про висилку Великодних карточок і посилок укр. воякам у В'єтнамі.

6) Суспільна опіка разом з добровільною жіночою службою крім посилок за кордон мусить задовольняти різні потреби, які в багатьох старших віком людей виникають тут на місці.

7) Підшукати у відділах союзянок охочих належати до до групи наглядачок малих українських дітей (бебі сітерів), очевидно за заплатою, і таким способом уможливити молодим матерям приймати участь у громадській праці.

8) Підтримати Катедру Українознавства при Гарвардському Універ. матеріяльно, жертвуючи максимальні суми від відділів, а також від окремих родин, підшукати серед союзянок збірщиків на цю ціль.

На закінчення З'їзду голова п. Л. Дяченко запропонувала перевести збірку на Фонд Літературної Нагороди СФУЖО ім М. Бек замість персонального подарунку з нагоди її іменин. Збірка принесла 35 дол.

До Нової Управи обрані: голова п. Л. Дяченко, містоголови Н. Даниленко і О. Шиприкевич, секретарка — А. Зуб, касирка — Е Новаківська, організац. рефер. — Я. Кобрин, виховна реф. — А. Богачевська, пресова рефер — М. Ганіна, суспільна опіка — І. Федорів і Н. Карпинич, реф. зв'язків — М. Одежинська, Х. Чорпіта, господарська реф. — Л. Петрович.

Марія Ганіна
пресова реф.

Всч. о. М. Блаженко перевибраний на голову Ніягарської Округи в Ст. Катеринс

о. М. Блаженко

Ст. Катеринс, Онтаріо, Канада (П. Дяків). — В неділю, дня 25-го лютого, тут в домі УНО відбулися річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНС, в результаті яких всч. о. М. Блаженко, парох української католицької Церкви в Торолд та секр. 412 Відділу УНС був одноголосно перевибраний на голову Комітету. Крім нього, до Управи Комітету були обрані: п. Є. Омельченко — перший заступник голови, п. П. Самець — другий заступник, п. П. Дяків — український секретар, п. Смерик — англомовний секретар, п. М. Боровський — касир. П. Ф. Стахів п. Н. Бережук і п. Сташинський — члени Контрольної Комісії. Зборами проводила президія в складі: п. Фаринич — предсідник, п. П. Дяків — секретар. Голова о. М. Блаженко в своєму звіті підмітив, що Округа, яка має тільки 9 Відділів, придбала в минулому році 117 нових членів та перевиконала загальну річну квоту. Він рівнож подякував відділовим секретарям та організаторам за їх послідовну працю в здобутті нових членів. Тут належиться велика подяка директорові Канад. Канцелярії п. Б. Зоричеві, який відвідав округу багато разів та своїми порадами допоміг у праці Управі та окремим секретарям відділів. Після справоздання з праці членів Управи та дискусії над звітами, Контрольна Комісія запропонувала дати абсолюторію уступаючій Управі, що збори одноголосно схвалили. У зборах брав участь заступник предсідника УНС та директор Канад. Канцелярії п. Б. Зорич, який дав загальний огляд стану організаційних досягнень округи за минулий рік та заявив, що округа має великі можливості організаційного росту. Треба подбати, щоб суми забезпечення серед членства були відповідно піднесені, та щоб організатори поширили нові, дуже корисні кляси забезпечення, між іншими акцидентові грамоти, головно серед наших молодших людей.

Перед закінченням зборів голова Округи о. М. Блаженко подякував заступникові предсідника п. Б. Зоричеві за його опіку над округою, всім представникам Відділів за участь у зборах, та відчитав привіт від Головного радного й обласного організатора п. В. Дідюка, який обіцяв окрузі всю можливу допомогу. Товариською виміною думок та спільною молитвою закінчено збори.

П. Дяків

Інж. О. Пришляк переобраний на голову УККА в Гартфорді, Конн.

Українська громада в Гартфорді, Конн., невелика: з-яких тисяча, найбільше півтори тисячі душ. Але це одна з найкращих наших громад в Америці. Немає внутрішніх сварок, нема „двох" чи „трьох поділів", громада зайнята конструктивними справами: будовою Народного Дому, школи, церкви, жертвенністю, імпрезами. Більшість галичан, але малий гурт православних наддніпрянських українців спершу влаштував свою святиню у примітивній залі, недавно купив нову церкву. Школа українознавства, мішаний хор, пієтизм до рідної мови, дбайливість в улаштуванні традиційних імпрез, концерти, вистави, розвагові вечорі. Поруч із Відділом УККА діють молодечі, комбатантські й інші організації, разом до 20-ти. Відділ УККА може похвалитися тим, що він осягнув перше місце в збірці датків на Народний Фонд у відсотковому відношенні платників народного податку до загального числа членів громади.

25 лютого ц. р. відбулися Загальні Збори Відділу УККА. Після звітів уступаючої Управи й Контрольної Комісії перебрано на голову інж. Олександра Пришляка, молодого й енергійного діяча, який своїм персональним тактом, своїм організаційним хистом і послідовною працею — також на становищі диригента місцевого мішаного хору — здобув собі загальну пошану й симпатію, тим більшу, що активними в житті громади є також члени його найближчої і дальшої родини.

Нова управа УККА в Гартфорді виглядає так: інж. О. Пришляк — голова, Іван Селеман — заступник голови й референт зовнішніх зв'язків, Роман Соболь — заступник голови й референт Народного Фонду, Олександер Рудзінський — заступник голови й референт Дня Поневолених Народів, Борис Крупа — секретар українською мовою, Уляна Гринь - Скочдополь — секретарка англійською мовою, інж. Осип Бандера — скарбник, Іван Кукіль пресовий референт українською мовою, Меланія Кузьма — пресова референтка англійською мовою, Тадей Солук — імпрезовий референт, Петро Луцик — референт „Вістей" УККА. Голова Контрольної Комісії — Степан Чайковський, члени — Ілля Панахид, Тиміш Мельник, Михайло Мельник і Оля Платош. Голова Громадського Суду Ярослав Гук, члени Василь Крупа, Петро Титор, Іван Боссак і Марія Нестерук. Інформаційна Комісія: Іван Чернига — голова та інж. Іреней Гарасамяк, проф. Ірина Скочдополь, Володимира Теслюк, Стефан Балко, — С. Чайковський, П. Луцик і М. Мельник. Члени Імпрезової Комісії: Олександер Кінах, Роман Кузьма, Василь Грунтовський і Віра Гаврилів. Члени Комісії Українського Народного Фонду: Евстахій Гомотюк, Володимир Тесля, Мирон Кузьо, Теодор Вічковський, Антін Наконечний і Осип Гладун.

М. Н.

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ЗМІНИЛА СВОЄ СТАНОВИЩЕ супроти масонерії. Внаслідку особливих старань католицьких владик з Норвегії, Данії і Швеції конґреґація для Оборони віри розпорядила, що надалі не буде обов'язувати принципово вороже становище супроти масонів, що їх Католицька Церква могла екскомунікувати, як атеїстів. Однак формалвного проголошення в цій справі нема. Вперше виступив був проти масонів Папа Климентій XII 1738 р., а після того Папа Бенедикт XIV 1751 р., врешті Папа Лев XII в Енцикліці „Людський рід" з 1884 р.

36 АФРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ ЗГОЛОСИЛИ ВИМОГУ, щоб зібралась Рада Безпеки Об'єднаних Націй для обміркування екзекуцій, що їх біло - расистський уряд в Родезії переводить на чорних автохтонах. У в'язницях в Родезії є коло 100 осіб засуджених на смерть — їхніх оборонців не повідомляють, що з засудженими станеться, чи їх стратять чи помилують. Впродовж останніх кількох днів повішено 4-ох автохтонів.

В ІТАЛІЇ ЗАКІНЧИЛАСЬ ПАРЛЯМЕНТАРНА КАДЕНЦІЯ. Президент Джузеппе Сарраґат і прем'єр Альдо Моро підписали декрет, яким розпочато 70-денний передвиборчий період. Нові парляментарні вибори відбудуться 19 травня ц. р.

ПІДСУМКИ РІЧНОЇ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Довголітній науковий співробітник УВУ проф. д-р Н. Полонська - Василенко опублікувала на сторінках журналу Союзу Українок Канади „Промінь" з січня 1968 р. статтю під наг. „Український Вільний Університет за 1967 рік", з якої беремо урвивки.

„УВУ має тільки одну залю для викладів; в цій залі було прочитано 140 годин лекцій літнього семестру та 80 годин лекцій на Курсах: разом 220 годин, у 1967 р. Приїхало цього року досить багато слухачів; на семестр записалося 27 осіб, на Курси — 26, разом 51 особа. З того числа було з ЗДА разом 20 осіб, з Франції 10, з Канади та Англії по 5, Австралії та Югославії по 2, та місцевих з Німеччини — 9. Дуже важливим фактом треба вважати те, що за ці два місяці було складено 78 іспитів та колоквіумів. Цей факт важливий тим, який свідчить, слухачі, не дивляться на лекції в УВУ, як на літню „розвагу", а намагаються взяти від них та професорів максимум можливого. Ці іспити, та ще в такій кількості, свідчать про те, що УВУ стоїть на правильному шляху".

Авторка відзначає, як дуже позитивний, факт участи у викладах в УВУ молодих наших наукових сил, яких минулого року було до 10 осіб. „Цей крок-запрошення молодших фахівців, як викладачів, виправдав себе. Виявилося, що всі ці викладачі дали науково цінні та цікаві курси, і, що називається „мали успіх" у слухачів. Запрошення викладачів було важливе є тим, що воно зв'язало їх з УВУ, і, будемо сподіватися — прискорить останній крок, що залишається їм зробити, щоб стати повноправними доцентами — пройти габілітацію. Ця справа має ще позитивне значення: довгий час, в приватних розмовах в Мюнхені та поза Мюнхеном, а також і в пресі „вороги" УВУ, а таких надто багато, закидали йому, що з виїздом головної маси професорів до ЗДА та Канади він став притулком старих професорів і має вмерти разом з ними. Тепер цього не можна вже закинути УВУ. Він не тільки має біля 30 кандидатів на габілітації, молодих докторів, а вже зробив спробу притягати ці молодші сили до активної праці й показав, що ці старі професори підготовляють собі „зміну". Питання коли зможе ця молодша „генерація" прийти на зміну, в значній мірі залежить від матеріяльних умов. УВУ не має ні капіталу, ні навіть певного бюджету, які давали би можливість підтримати майбутніх вчених будь якими стипендіями, або субсидіями, що забезпечили б можливість віддатися науковим працям".

За 1967 р. філософський факультет УВУ мав 5 докторських промоцій. Проф. д-р Наталія Полонська Василенко, видатний історик старшого покоління, закінчує огляд діяльности УВУ за минулий рік словами: „Дійсно, УВУ стало на новий шлях. Іде „зіна", і ми, старі професори, що зберегали УВУ, це найбільше досягнення української культури бути спокійні: надходить наша „зміна", що прийме з наших рук УВУ, цей дорогоцінний вогонь, що був запалений надхненням визвольних змагань, і перенесе на Вільну Україну. Так мусить бути!"

Український Вільний Університет оголошує прийом студентів на літній семестер 1968

Український Вільний Університет у Мюнхені оголошує прийом на літній семестр 1968 на факультети Філософічний та Права і Суспільно-Економічних Наук. Літній семестр 1968 — це 92-ий черговий семестр УВУ (до 1945 р. в Празі, від 1945 р. у Мюнхені). Виклади літнього семестра триватимуть від 1 липня до 31 серпня 1968 року.

Український Вільний Університет приймає в студенти тих осіб, які хочуть удосконалитися в знаннях з українистики, славістики, історії Східньої Европи, а також в знанню східньоевропейського права й економіки. Студії в УВУ, в основі своїй, є доповнюючими до студій в інших европейських і позаевропейських університетах.

Згідно з постановою Баварського Державного Міністрества Навчання і Віроісповідань, УВУ має право надавати академічні ступені магістра і доктора. Студенти зі ступенем бакалявра мають змогу перейти на УВУ доповнюючі студії (найменше протягом двох семестрів) та; після складення всіх частко-вих іспитів і обов'язкових кольоквіюмів, приступити до дипломного магістерського іспиту. Особи, які посідають ступінь магістра, мають змогу здобути в УВУ ступінь доктора шляхом авдиторного навчання протягом двох семестрів, захисту докторської дисертації та складення усного докторського іспиту, тобто великого й побічного ригорозів.

Заяви про прийняття на студії приймають деканати факультетів у літньому семестрі до 20 квітня 1968 року. При заяві про прийняття треба подати:

а) свідоцтво зрілости.

б) засвідчення про студії в іншому університеті, з зазначенням осягнутих ступенів та з зазначенням оцінок (кредитів) за окремими дисциплінами.

в) життєпис власною рукою написаний, із докладним насвітленням попередніх студій.

г) три підписані світлини (6,5×4,5 см.).

Студенти УВУ користуються перевагами в одержанні стипендії КоДУС-у та мають побутові полегші, які дістають у Німеччині інші студенти.

Літні курси Українознавства 1968

Український Вільний Університет оголошує прийом на високошкільні Літні Курси Українознавства, що відбудуться в Мюнхені від 15 липня до 10 серпня 1968 р. Курси призначені для студентів і студенток европейських і позаевропейських високих шкіл, які хочуть поширити й поглибити свої знання про Україну в її минулому й сучасному. В програму цьогорічних Літніх Курсів входитимуть виклади присвячені головним ділянкам українознавства, зокрема історії та географії України, історії української літератури, музики й мистецтва, українській філософії й педагогіці, а також деяким державно-політичним, економічним та соціологічним проблемам сучасної України.

Виклади вестимуть визначні українські наукові сили з різних осередків українського духового життя у вільному світі. Оглядини визначних пам'ятників культури баварської столиці, відвідування бібліотек, музеїв тощо, завершать багату і різноманітну програму Літніх Курсів УВУ, що є одною з кращих нагод для особистих контактів та виміни думок між українськими студентами з різних країн.

Студенти й студентки, які бажають взяти участь у цьогорічних Літніх Курсах Українознавства, повинні надсилати свої зголошення на адресу Секретаріяту УВУ: 8 München 27, Laplacestrasse 24. Від своєчасного зголошення залежатиме забезпечення учасників курсів відповідними мешканнями.

Оцим повідомляємо зацікавлених студіями в УВУ, що виклади літнього семестру і Літні Курси Українознавства 1968 відбудуться в Мюнхені. Поза місцем свого осідку Український Вільний Університет не влаштовує і не проводить жодних викладів, курсів чи літніх шкіл.

Ректорат УВУ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДІЙ ДЛЯ МОЛОДІ — НАЙКРАЩА ҐАРАНТІЯ ЇЇ МАЙБУТНЬОГО

ІНВЕСТУЮЧИ $9.00 МІСЯЧНО АБО $850.00 ОДНОРАЗОВО, ВИ МОЖЕТЕ ЗАПЕВНИТИ ДИТИНІ УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ОСВІТУ!

КАНАДІЙСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ з приємністю подає до відома, що вона одержала виключну репрезентацію для поширення і продажу

ВИСОКОШКІЛЬНОЇ СТИПЕНДІЙНОЇ ФУНДАЦІЇ В КАНАДІ

ЩО МАЄ НА МЕТІ ВМОЖЛИВИТИ УКРАЇНСЬКИМ РОДИНАМ ШЛЯХОМ ДРІБНИХ ОЩАДНОСТЕЙ, ЗАБЕЗПЕЧИТИ ВИСОКОШКІЛЬНУ ОСВІТУ ДЛЯ ЇХ ДІТЕЙ.

ЩО ТАКЕ В. С. ФУНДАЦІЯ І ЯК ВОНА ПРАЦЮЄ

Всі батьки турбуються про те, щоби забезпечити своїм дітям якнайкращу майбутність. Живемо в часах, що в них є великий попит на висококваліфікованих людей. Ці високі кваліфікації дає високошкільна освіта. Не всім однак батькам легко приходиться цю освіту для своїх дітей фінансувати. Щоб допомогти батькам у цій справі, зорганізовано Високошкільну Стипендійну Фундацію, яка спирається на засаді: — легким і спільним способом доможім собі самі!

Фундація ця є комбінацією заощаджень враз із забезпеченням. Має вона характер харитативний, побудована на кооперативній засаді, не є обчислена на зиск і як така, є зачартерована і контрольована урядом Канади. Заініціював її гурт українських патріотів, що їм на серці лежить добро нашої молоді. Створену з членів-основників Дирекцію Фундації очолює достойний сенатор Павло Юзик, а допомагають їй визначніші представники релігійного, політичного, культурно-освітнього та господарського життя, які творять Колегію Опікунів-Дорадників Фундації. Членом Фундації може стати кожний батько, чи опікун дитини, що бажають забезпечити вищі студії цій дитині.

Забезпечувати можна дітей лише до 8-го року життя включно. Член, що вступає до Фундації, відкриває власне конто в „Канада Перманент Траст Компані", на яке вплачує свої вкладки в місячних, квартальних, піврічних чи річних ратах або одноразово ,а висота її залежить від віку дитини. Складані гроші є його власністю, він диспонує ними довільно і може їх кожночасно вибрати, якщо не бажає дальше бути членом Фундації. Ці заощаджені гроші є призначені на оплати першого року вищих студій забезпеченої дитини. Якщо дитина не йде до університету — гроші повертається вкладчикові.

Крім цього студіюючий (а,. якщо переходить з року на рік, одержує стипендії на другий, третій і четвертий рік студій. Висота цих стипендій передбачена в сумі коло 1 500 дол. річно. Їх вплачується зі спеціяльного стипендійного фонду, утвореного з відсоткових приходів всіх вкладок-заощаджень. Весь прихід цього фонду призначений виключно на виплату стипендій.

На випадок смерти члена Фундації перед його 45-им роком життя забезпечена дитина не тратить права до стипендійного фонду, хоч вкладок на її ім'я ніхто не вплачує.

Можна теж заміняти ощадності на ім'я іншої дитини, якщо ця дитина є у віці понижче 8 літ.

Дирекція, як теж Колегія Опікунів-Дорадників Фундації, працюють безінтересовно, керуючись тільки бажанням допомогти батькам дати вищу освіту дітям.

Адміністрування Фундацією покривається внесками членів у висоті 150 дол., що їх відтягається зі загальної суми заощаджень. Внесок цей однак повертається вповні членові, якщо дитина не йде на вищі студії.

Один з прикладів як діє В. С. Фундація?

В імені 4-літн. дитини член платить одноразово $ 950.00

В часі, коли дитина вписується на вищі студії, вона одержує 800.00

Коли переходить з року на рік їй виплається, як рівну пайку для всіх учасників фонду, передбачену суму коло $1 500, що дає суму 4.500.00

Разом вона одержує $ 5,300 00

Початок діяння В. С. Фундації припадає на 1966-ий рік, в якому українці в Канаді величаво відзначали 75-ліття українського поселення на гостинній канадійській землі, а домовлення з канадійською канцелярією Українського Народного Союзу щодо виключних прав на поширення цієї Фундації між українцями припадає на ювілейний 1968-ий рік, в якому сповнилося 50 років від проголошення повної державної незалежности і суверенности Української Народної Республіки. В процесі росту української спільноти до все досконаліших виявів її творчого вкладу в розбудову країн свого поселення та допомогу українському народові в змаганнях до волі і незалежности, В. С. Фундація, як засіб фінансового забезпечення високошкільних студій дітям навіть найнезаможніших батьків, це милевий крок вперед на шляху культурного піднесення української спільноти в новому світі.

Хай же ж непереможний творчий дух української піонерів стане для нас на шляху реалізування цього великого задуму духовим стимулом і гаслом:

„Максимальне число українських дітей мусить осягнути університетські студії!"

„Не даймо в майбутньому змарнуватись ні одній українській дитині через матеріяльні недостачі!"

„Наша майбутність в наших руках!"

ВИСОКОШКІЛЬНА СТИПЕНДИНА ФУНДАЦІЯ – ТАБЕЛЯ ОЩАДНОСТЕЙ

	0 - 1	1 - 2	2 - 3	3 - 4	4 - 5	5 - 6	6 - 7	7 - 8
ВІК ДИТИНИ	Нижче 1 р.	1 рік	2 роки	3 роки	4 роки	5 років	6 років	7 років
МІСЯЦІВ ДО ВИПЛАТИ	206	194	182	170	158	146	134	122
тобто років і місяців	17-2	16-2	15-2	14-2	13-2	12-2	11-2	10-2
ОДНОРАЗОВА ВПЛАТА	L 0	L 1	L 2	L 3	L 4	L 5	L 6	L 7
Кількість вплат	1	1	1	1	1	1	1	1
Сума вплати	850.00	900.00	950.00	1000.00	1100.00	1200.00	1300.00	1400.00
Одержує в 1-ому році	700.00	750.00	800.00	850.00	950.00	1050.00	1150.00	1250.00
РІЧНА ВПЛАТА	A 0	A 1	A 2	A 3	A 4	A 5	A 6	A 7
Мін. вплата з аплікацією	150.00	150.00	150.00	150.00	170.00	200.00	230.00	285.00
Кількість наступних вплат	16	15	14	13	12	11	10	9
Суми цих вплат по	100.00	110.00	130.00	145.00	170.00	200.00	230.00	285.00
Одержує в 1-ому році	1600.00	1650.00	1820.00	1885.00	2060.00	2250.00	2380.00	2700.00
ПІВРІЧНА ВПЛАТА	S 0	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5	S 6	S 7
Мін. вплата з аплікацією	53.00	58.00	68.00	75.00	88.00	150.00	150.00	150.00
Кількість наступних вплат	33	31	29	27	25	23	21	19
Суми цих вплат по	53.00	58.00	68.00	75.00	88.00	101.00	117.00	148.00
Одержує в 1-ому році	1652.00	1706.00	1890.00	1950.00	2138.00	2323.00	2457.00	2812.00
КВАРТАЛЬНА ВПЛАТА	Q 0	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4	Q 5	Q 6	Q 7
Мін. вплата з аплікацією	27.00	30.00	34.50	39.00	45.00	52.50	63.00	76.50
Кількість наступних вплат	67	63	59	55	51	47	43	39
Суми цих вплат по	27.00	30.00	34.50	39.00	45.00	52.50	63.00	76.50
Одержує в 1-ому році	1686.00	1770.00	1920.00	2034.00	2190.00	2370.00	2622.00	2910.00
МІСЯЧНА ВПЛАТА	M 0	M 1	M 2	M 3	M 4	M 5	M 6	M 7
Мін. вплата з аплікацією	9.00	10.00	11.50	13.00	15.00	17.50	21.00	25.50
Кількість наступних вплат	205	193	181	169	157	145	133	121
Суми цих вплат по	9.00	10.00	11.50	13.00	15.00	17.50	21.00	25.50
Одержує в 1-ому році	1704.00	1790.00	1943.00	2060.00	2220.00	2405.00	2664.00	2961.00
Сподівана сума виплати, на підставі теперішньої статистики, що її одержить студент в 2-ому, 3-ому і 4-ому роках студій по $1,500 річно	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500

SCHOLARSHIP AGREEMENT

This Agreement made as of the date of Application attached hereto

between

H. E. S. FOUNDATION,

a non-profit corporation, incorporated under the laws of the Province of Ontario,

and

THE SUBSCRIBER

being the person or persons who signed the application attached hereto,

and

CANADA PERMANENT TRUST COMPANY,

A Company subject to the jurisdiction of the Parliament of Canada.

WHEREAS H. E. S. FOUNDATION has been established for the purpose of providing scholarships to students and other assistance to Universities and other Institutions of higher learning.

AND WHEREAS the Subscriber wishes to make monies available in order to assist H. E. S. Foundation in carrying out its purpose and, in order to do so without limiting the generality of the foregoing, wishes in particular to provide the child hereinafter nominated with the opportunity of obtaining university education if such child should qualify under the terms of this agreement;

AND WHEREAS the Subscriber has made application to enter into this agreement which Application forms an integral part of this agreement;

AND WHEREAS Canada Parmanent Trust Company has agreed to act as and to perform the obligations of the Depository as defined and described in this agreement;

NOW THEREFORE, H. E. S. Foundation and the Subscriber, in consideration of the terms and agreements hereinafter provided, hereby covenant and agree as follows:

SECTION 1 — DEFINITIONS

In this and in any scholarship agreement:

1. ACADEMIC YEAR is a University year held approximately from September in one year to May in the next year

2. H. E. S. COMMITTEE is the Higher Education Scholarship

11. SCHOLARSHIP AGREEMENT is an agreement in thi[s] or in a similar form which has been executed by H. E. S. Foundation

12. SUBSCRIBER is a person, including any member of the public, a corporation, partnership, club, society, estate, trustee o[r] foundation who enter into a scholarship agreement and his or their successors, assigns, or personal representatives.

13. TRUST DEED is the Deed of Trust dated the 6 day o[f] April, 1966 between H. E. S. Foundation and the Canada Parmanen[t] Trust Company which is available for inspection at any time durin[g] normal business hours at the principal office of Canada Permanen[t] Trust Company in Toronto.

14. TRUSTEE is the Trust Company acting from time t[o] time as Trustee under Trust Deed.

15. UNIVERSITY is any University or College which is [a] member of the National Conference of Canadian Universities an[d] Colleges or any compagable educational institution of higher learnin[g] in Canada or elsewhere approved in particular cases by the Truste[e] after consultation with the H. E. S. Foundation (see paragrap[h] thirteen under Section 2 hereof)

16. UNIVERSITY EXPENSES are tuition fees, room an[d] board, academic fees, including registration, laboratory, library an[d] graduation fees and an allowance for books and academic equipmen[t] which are payable in the normal course of events to the Universit[y] attended by a student and any expenses approved in particula[r]

Фотокопія (поменшена) частини другої сторінки домовлення - контракту в справі Високошкільної Стипендійної Фундації.

ДИРЕКЦІЯ ВИСОКОШКІЛЬНОЇ СТИПЕНДІЙНОЇ ФУНДАЦІЇ

У першому ряді (зліва) сидять: д-р Осип Бойко — фінансовий секретар, Йосип Лисогір — віце президент, сенатор Павло Юзик — президент, д-р Павло Охітва — віце-президент. У другому ряді (зліва) стоять: Іван Кокольський — заступник фінансового секретаря, Богдан Зорич — заступник секретаря, адв. Богдан Б. Жаровський — секретар, ред. Антін Драган — директор. Неприявні на фотознімці директори: мгр Володимир Кліш, Микола Плавюк і д-р Микола Кушпета

З ВИСОКОШКІЛЬНОЇ СТИПЕНДІЙНОЇ ФУНДАЦІЇ МОЖУТЬ КОРИСТАТИ ОСОБИ В КАНАДІ, ЗДА ТА ВСІХ ІНШИХ КРАЇНАХ!

За інформаціями в усіх справах, що відносяться до ВИСОКОШКІЛЬНОЇ СТИПЕНДІЙНОЇ ФУНДАЦІЇ звертатись до КАНАДІЙСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
Mr. Bohdan Zorych, Canadian Director
18 Leland Avenue
Toronto, Ontario
Canada
Tel.: (416) 233-5762

HIGHER EDUCATION SCHOLARSHIP PLAN

APPLICATION

CHILD NOMINATED:	SUBSCRIBER:
.... first names .... surname	.... first names .... surname
Address	Address ....
City	City ....
Date of Birth .... 19 ...... (day, month)	Province .... Telephone ....
Age .... Sex	Occupation ....
Relationship to Subscriber	Date of Birth .... 19......

The undersigned hereby makes application to HES Foundation (HES Plan) for a scholarship Agreement, tenders the sum of $............ to be credited to His/Her deposit schedule, and agrees that this application, including the particulars to be completed by HES Foundation (HES Plan), shall form an integral part of such Agreement when issued by HES Foundation (HES Plan) and the undersigned agrees to accept each and every term thereof.

The undersigned subscriber further acknowledges to have read the terms and conditions on the reverse side hereof and accepts the same including the charges referred to therein without reservation as part of this Application and there are no warranties or representations expressed or implied other than as expressed herein.

.... 19......
Effective Date

.... 19...... .... ★ ....
Date Signed — Scholarship Advisor — Subscriber

Please make all cheques payable to Canada Permanent Trust Company "add exchange" to all cheques.

Фотокопія (поменшена) частини першої сторінки подання (аплікації) на Високошкільну Стипендійну Фундацію.

Відтяти і вислати

Ukrainian National Association, Inc.
Mr. Bohdan Zorych, Canadian Director
18 Leland Avenue
Toronto 18, Ont., Canada

Tel.: (416) 233-5762

Прошу
подати мені докладніші інформації про Високошкільну Стипендійну Фундацію та її пляни.

Прізвище ....

Адреса ....

....

....

Телефон .... Число дітей до 8-го року життя ..

В УКРАЇНІ ВОРОГ ПЕРЕВОДИТЬ БЕЗПОЩАДНУ РУСИФІКАЦІЮ, НИЩИТЬ УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ, ПЕРЕСЛІДУЄ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ. В АМЕРИЦІ ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДАЄ НЕБУВАЛІ МОЖЛИВОСТІ ВІЛЬНИХ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ ТА ВІЛЬНОЇ, ТВОРЧОЇ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ, ЯКЩО ВИКОНАЄМО НАШЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ДО ВЕРЕСНЯ Ц. Р. ЗБЕРЕМО 330,000 ДОЛЯРІВ. ЖЕРТВУЙМО ЩЕДРО, ЖЕРТВУЙМО НЕГАЙНО!

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ І ПЕРЕСИЛАТИ:

Ukrainian Studies Chair Fund

302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

НОБЕЛІВСЬКИЙ ЛАВРЕАТ ІЗ БУЧАЧА

(Продовження зі стор. 2-ої)

мед. Все це було добре оповане в сіні, яке потім висипали на підлогу в божниці.

Одного разу вибралися до Бучача на Новий Рік. Бучацький дідич, побачивши їх, сказав своїм слугам: „Там із гори їдуть якісь люди". — „Це жиди їдуть молитися", — відповіли слуги. — „Я боюся за цих бідних людей, бо як міст провалиться, вони попадають у ріку та й потопляться". — Сказавши це, він засміявся і додав: „Чого стовбичите тут? Чому не поскидаєте жидівські вози в воду ще поки міст не провалився?" — Слуги відповіли: „Пане, ми ваші покірні слуги і мусимо робити те, що накажете". Слуги вчинили, що наказав дідич. Вози попадали у воду і потягли за собою людей і коней.

Була вже ніч. Командант села Денисова вислав своїх людей, щоб наловили риби. На ріку вийшло багато рибалок із сітями. Виловили затопленого хлопця. Повідомили денисівського священика. Священик сказав, щоб хлопця не хоронили, бо то може християнська дитина, „вбита на мацу". Хай сторож божниці сховає трупа в божниці, а як прийде суддя, то розсудить справу.

Чутка про це дійшла до бучацьких жидів. Жах пройняв їх, і вони молились, щоб Господь їх врятував.

На Новий Рік у синагозі зібралося повнісінько жидів. Була страшна задуха, тож вони зняли з голів молитовні шалі. В синагозі були ще якісь люди, які шалів із голів не познімали. Ті незнайомі пішли до „Генізи" (кімнатки, де переховуються старі молитовні книги) і забрали відтам тіло хлопчини. Жиди бачили, що вони понесли тіло у напрямі Стрипи. Тим часом селяни обступили божницю з криком: „Видайте нам тіло хлопця!" Перешукали всю божницю, нічого не знайшли.

Командант Денисова, вертаючись уночі з полювання, застав своїх рибалок усе ще над рікою: вони запускали сіти в воду і виловлювали потоплених. Коли всіх потоплених виловили, забрали їх і похоронили не в мертвецьких покривалах, а зодягнених і взутих. З того часу денисівські жиди, як приходять в „день боговійного страху" до синагоги, жиди моляться без шалів на споминпро убитих з наказу польського дідича.

(Кінець)

ФІНСЬКА РЕЦЕПТА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

які стреміли до інтернаціоналу, були проти самостійної України.

6. Велику участь в зорганізуванні та переведенні повстання взяли Січові Стрільці, але з причин цілком відмінних. Вони повірили Винниченкові і к-о, що повстання має характер національний, і взяли участь в повстанні. („Рік на Великій Україні", О. Назарук). Полк. Є. Коновалець вже у Відні сканстатував цю помилку, але направити її вже було годі.

Різні групи з різних причин повалили Українську Державу, і, не зважаючи на героїчну і жертвенну боротьбу Української Армії протягом наступних двох років, продовжувалася лише агонія Держави. В зв'язку з усім сказаним вище треба зробити два висновки: 1. для аналізи тих чи інших подій необхідно докладно студіювати ті обставини, при яких вони відбулися, та причини, що їх викликали. Сьогодні може бути помічною багата література - спогади організаторів і учасників тих подій.

Також треба сконстатувати, що чужі рецепти далеко не завжди є добрими, а спеціяльно в Україні, з її специфічними умовами.

(Кінець)

Повідомляємо Товаришів із шкільних та студентських часів, пластових й вояцьких Друзів та Знайомих, що з Льондону, Англія наспіла сумна вістка, 10-го грудня 1967 року помер там нагло на серцеву недугу

Інж. КЛИМЕНТІЙ (МУСЬКО) МОНЦІБОВИЧ

учасник боїв у рядах 1-ої Української Дивізії УНА, останньо державний інженер у Льондоні.

У НЕДІЛЮ, дня 17-го БЕРЕЗНЯ 1968 р. о год. 12:45 дня відправиться ПАНАХИДА у церкві СВ. І. ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.

Дружині та Братові Покійного сердечні співчуття пересилаємо та складаємо 52.00 доляри на Український Католицький Університет у Римі.

Дарія Гординська-Каранович
Степанія Коренець
Ганна Коренець
Юрій Лопатинський
Михайло Пежанський
Марта Коренець-Прийма
Михайло Прийма
Мирослав Раковський
Ірина Савчак-Руцицька
Олександер Смаль
Юрій Старосольський
Богдан Чайковський
Андрій Чапельський
Богдан Чапельський
Роман Янчишин

В ШВРІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТИ нашого Дорогого МУЖА І БАТЬКА

бл. п. Проф. ІВАНА ЦАПКА

Полковника Армії УНР і Військового Отамана УВКозацтва

у неділю, 17-го березня 1968 року

в УПЦеркві СВ. ВОЛОДИМИРА при 160 Захід 82-га вул., Ню Йорк, Н. Й. після недільної Служби Божої відправиться

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

Дружина — ЄВДОКІЯ
Син — ВОЛОДИМИР

Не під голосіння жалібних трембіт в рідних Карпатах, але на чужині, в молитві клонимо наші голови перед Маєстатом Смерти

бл. п. о. Совітника ВОЛОДИМИРА ПИЛИПЦЯ

учасника Визвольних Змагань, довголітнього Душпастиря Гуцулів у Чорному Потоці, Трійці та в Білих Ославах, члена Почесного Комітету Першого З'їзду Гуцульщини і його Учасника, що відійшов до Вічної Ватри в дні 6-го березня 1968 року.

Нехай Небесні Плаї стеляться Тобі наш Пан-Отче шовковими косицями Верховинських Полонин!

По закінченню Єрейських Похоронів в Українській Католицькій Церкві у Вашинґтоні, згідно з останньою волею Покійного, Його Тлінні Останки будуть перевезені на Вічний Спочинок дня 16-го березня 1968 р. на Український Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ГУЦУЛЬЩИНА
Т-ВО ГУЦУЛІВ-ВЕРХОВИНЦІВ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

З глибоким смутком повідомляємо, що 1-го березня 1968 року в Торонто, Канада, несподівано померла

КЛАВДІЯ ПЛАТОНІВНА САНДУЛ

науковий співробітник Академії, доктор біологічних наук і колишній професор Дніпропетровського Університету.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійної висловлюємо глибоке співчуття.

УВАН у США

СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ім. ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ оповитий тяжкою жалобою, повідомляє своє Членство, своїх Прихильників і все Громадянство, що в середу, 6-го березня 1968 року помер в одному з Вашинґтонських шпиталів — наш член-фундатор, добродій і невіджалуваний співробітник:

бл. п. о. ВОЛОДИМИР ПИЛИПЕЦЬ

парох української католицької церкви Пресв. Тройці в Ст. Клер, Па.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родину Покійного просимо прийняти наше щире співчуття.

УПРАВА ІНСТИТУТУ

Замість квітів на свіжу могилу громадського діяча, науковця, літератора і нашого Друга

бл. п. АПОЛОНА ТРЕМБОВЕЦЬКОГО

складаємо 25.00 долярів на Літературний Допомоговий Фонд Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО".

Василь та Софія ГАЙДАРІВСЬКІ

Замість квітів на могили Директора Дівочої Гімназії С.С. Василіянок в Станиславові

сл. п. М. ЗАМОРОКИ

та

сл. п. проф. Я. БАРНИЧА

бувші учениці гімназії та семінарії складають 90.00 долярів на НТШ в Сарселі, Франція.

Атановська Осипа, Боринок Ліда, Букєр Ірена, Вацук Стефа, Головата Славка, Глатка Орися, Гринєвич Марійка, Губчак Ірена, Данилишин Ксеня, Демчук Оля, Залуцька Ліда, Ліськевич Нуся, Литвинишин Зена, Прихан Іванна, Семків Марта, Сипенька Ліда, Смеречинська Нуна, Хоркава Дозя.

СПОРТ

Редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Шаховий турнір за першість СУАСТ-Схід відбудеться в суботу і неділю, 16-го і 17-го березня 1968 в доміУСО „Тризуб" при 4932 Н. Брод вулиці у Філядельфії. Господарем турніру за індивідуальну першість українців на Сході ЗДА є „Тризуб", а проводитимуть турніром д-р Юліян Колтун — ланковий шахів „Тризуба" і д-р Орест Попович — ланковий шахів СУАСТ-Схід.

УСК Ню Йорк — „Дойчунгари", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 17-го березня о год. 2.30 по полудні на грищі Метрополітан Овал у Маспет, Н. Й.

— о —

ВІДБУЛИСЯ ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ УСЦАК 1968 Р.

9 березня на тереніах Істон Велі Скі Рісорт відбулися лещетарські змагання за першість Української Спортової Централі Америки і Канади на 1968 рік. В цих першостях українських лещетарів Америки і Канади взяло участь 55 осіб, в тому 29 чоловіків, 12 жінок і 14 змагунів групи доросту. Клюбову приналежність цих лещетарів подаємо в табелі загального точкування.

Висліди змагань

ЧОЛОВІКИ

Великий крутобіг:

1. Зенон Маркевич, КЛК Н. Й. 23.8
2. Зенон Косараба, КЛК Кл. 27.2
3. Андрій Стець, КЛК Н. Й. 29.7
4. Волод. Остапович, КЛК Боф. 30.5
5. Андрій Навроцький, КЛК Н. Й. 32.0
   Мирослав Орловський, КЛК Кл. 32.0
6. Борис Гуль, КЛК Тор 32.3

Крутобіг:

(Час двох з'їздів)

1. Зенон Маркеви, КЛК Н.Й. 0.50.5
2. Юрій Купчинський, КЛК Н. Й. 1:00.5
3. Володимир Шарко, КЛК Н. Й. 1:02.2
4. Зенон Касараба, КЛК кл. 1:03.8
5. Юрій Іванега, КЛК Кл. 1:04.2
6. Олкс. Криницький, КЛК Боф. 1:04.4
   Волод. Остапович, КЛК Боф. 1:04.4

Комбінація:

1. Зенон Маркевич, КЛК 0 точок
2. Зенон Касараба, КЛК Кл. 25.1
3. Волод. Остапович, КЛК Боф. 37.6
4. Андрій Навроцький, КЛК Н. Й. 43.0
5. Олекс. Криницький, КЛК Боф. 47.3
6. Володимир Шарко, КЛК Н. Й. 49.1

ЖІНКИ

Великий крутобіг:

1. Надя Федун, КЛК Кл. 41.8
2. Маргарита Бурик, КЛК Кл. 51.8
3. Іванка Яців, КЛК Тор. 52.4
4. Мирослава Новаківська, УЛК Філяд. 53.0
5. Каролина Ропецька, І. В. 54.6

Крутобіг:

(Час двох з'їздів)

1. Надя Федун, КЛК Кл. 1:34.4
2. Роксоляна Тимяк, УСК Сирак. 1:46.4
3. Єлисавета Купчак, КЛК Кл. 1:52.0
4. Маргарета Бурик, КЛК Кл. 2:09.9

Комбінація:

1. Надя Федун, КЛК Кл. 0 точок
2. Маргарета Бурик, КЛК Кл. 30.0

ДОРІСТ

(Висліди не числились до загального клюбового точкування).

Великий крутобіг:

Юнаки 12-16 років:

1. Андрій Скааг, КЛК Боф. 24.0
2. Данило Криницький, КЛК Боф. 26.4
3. Мирон Салдит, КЛК Боф. 30.5

Хлопці 8-12 років:

1. Данило Ропецький, І. В. 24.2
2. Роман Купчинський, КЛК Н. Й. 28.5
3. Андрій Яців, КЛК Тор. 31.5
4. Мирослав Касараба, КЛК Кл. 36.0
5. Михайло Федун, КЛК Кл. 38.5

Дівчата 12-16 років:

1. Рома Стецьків, КЛК Боф. 34.2
2. Гандзя Яців, КЛК Тор. 36.5
3. Анна Брездень, КЛК Тор. 37.0
4. Олена Стойкевич, КЛК Боф. 37.5
5. Дзвінка Орловська, КЛК Кл. 42.0
3. Галя Ломага, КЛК Н. Й. 1:10.0

Загальне клюбове точкування

	Клюб	точки
1.	КЛК Клівленд	52½
2.	КЛК Ню Йорк	35½
3.	КЛК Боффало	10
4.	УСК Сиракюзи	5
5.	КЛК Торонто	4
6.	УЛК Філядельфія	3
7.	Істон Велі, Н. Й.	2
8.	„Черник", Дітройт	0

Перше місце у загальному точкуванні і мандрівну чашу, що її уфундували в 1965 році громадяни Торонта, здобув Карпатський Лещетарський Клюб з Клівленду.

За індивідуальні перемоги одержали змагуни і змагунки медалі, плякати і грамоти, що їх закупили для переможців: КЛК Торонто, КЛК Клівленд і КЛК Ню Йорк.

Мандрівну чашу пам'яті д-ра Володимира Врецьони одержав за перше місце в комбінації чоловіків Зенон Маркевич, КЛК Ню Йорк. Вручили йому цю чашу від бувших учасників лещетарських змагань на рідних землях д-р Ярослав Рожанковський і Ірина Любчак.

Всі ці нагороди були вручені під час спільної вечері учасників змагань та симпатиків лещетарського спорту, яких було разом близько 150 осіб.

Господарем змагань був КЛК Ню Йорк при співучасті КЛК Клівленд і КЛК Торонто. Членами проводу змагань були: інж. Володимир Гнатківський — провідник змагань і головний часовий Богдан Рекшинський — стартер, Л. Гуль, Д. Мельник, д-р Є. Стецьків і інж. Я. Зозуля — часові. Трасу для доросту приготовив Юрій Купчинський. Головним суддею був голова КЛК Ню Йорк Ярослав Рубель. До успішного проведення змагань багато причинилися властителі ресорту Маріян і Юрій Цьолко, які вклали чимало праці у приготування з'їздів в теплу погоду та несприятливі снігові умовини.

— о —

„ТРИЗУБ" — „ДАНУБІЯ" 6:1

Філядельфія, 10-го березня. — У цих змаганнях з циклу гор за Чашу ЗСА стрільцями воріт для „Тризуба" були: Мароля (7 хв.), Полета (8 хв.), Мароля (39 хв.) Онофрій Бенітез (71 хв.) (не мішати із Хорге Бенітезом, якого „Тризуб" продав), Полета (78 і 85 хв.). Ворота для „Данубії" здобув Народовскі на 69 хвилині гри.

Сильно розмокле грище не дало змоги „Тризубові" використати вповні технічну перевагу на „Дунабією" (колишніми „Донавшвабен"). Мистцем Незалежної Німецької Ліги. На підставі цих змагань на розмоклому грищі важко оцінювати нових змагунів Маролю і Бенітеза. Але вже тепер можна ствердити, що Мароля є вартісним набутком. Йому бракує поки що агресивности та пробоєвости Полети, але він грає розумно, плянує акції і має дуже добрі подачі під ворота.

Склад „Тризуба": Тарнавський, Штубе, (Болес), Луна, Вотсон, Трик, Каранца, Полета, Мендез, (Мегль), Мароля, Бенітез, Пасаче. Болес був безсумнівно кращим як Штубе і його місце повинно б бути у першому складі дружини.

Провід Професійної Ланки „Тризуба" веде переговори з деякими дружинами професійних ліг і є можливість, що в одну із найближчих неділь відбудуться з однією із цих дружин (Дженералс" із Ню Йорку) товариські змагання у Філядельфії. Минулого року, коли почали діяти широко рекламовані професійні мільйонерські дружини, було багато побоювань, що „Тризуб" потерпить на цьому, втратить кращих змагунів і т. п. Ці побоювання, як виявилося, не справдилися, „Тризуб" видержав перший рік напору цих багатих дружин і тепер є познаки, що „Тризуб" буде в новому сезоні сильнішою дружиною, як у минулому.

Я. Т.

„ПЕТЕРСОН ДОВЕРС" ЗДОБУВ ТРОФЕЙ „ШЕЙФЕР ЛІГИ"

Петерсон 8 березня. - Згідно з пляном „Шейфер Ліги", в останньому вечорі сімкового футбольного турніру відбулися розгри дружин, які зайняли шість перших місць у змаганнях кожний з кожним. Як і можна було сподіватися, першун турніру Петерсон Доверс, здобув теж Трофей „Шейфер Ліги" — виграваши 5:2 із польською Віслою і фінальну зустріч із Гобокеном 2:1. В першій зустрічі вечора Грецько-Амер. СК виборов перемогу і право участи у півфіналі з швидкою сімкою „Санта Крос" 2:1. Одначе не повезло грецьким футболістам в півфінальних змаганнях з німецькою сімкою Гобокен, в яких вони програли вислідом 2:1.

В других змаганнях вечора зустрілися „Ч. Січ" і СК „Вісла". Після останніх успішних виступів з найсильнішими дружинами турніру зачислювали січовиків до групи фаворитів на здобуття Трофею фіналів. Одначе наші футболісти завели. Особливо невдало заграла дефензива „Ч. Січі", що в цьому турнірі була досі найкращою. В цій зустрічі тільки Касіяненко пописувався енергійною і завзятою грою. В. Каздоба, який був вибраний до збірної Шейфер Ліги, як найкращий штопер, та звичайно жертвенний Німерчинський проявили в цих змаганнях свої найгірші сторінки. Якщо перший грішив повільністю, то ще гірше показав себе Німерчинський, який непотрібно заслужив собі на усунення зі залі змагань, що його зарядив суддя Ляцко. Не виходило теж і трійці нападу — Вільчак, Снилик, Манчик, яка не спромоглася здобути хочби одного голя. У висліді цього наша сімка зазнала компромітуючої поразки високим вислідом 5:0. Склад „Ч. Січі": Ніль, Касіяненко, Німерчинський, Каздоба, Вільчак, Снилик, Манчик, Бутенко.

В показнику найкращих стрільців сезону, що його провадили „гаківковою системою" (вчислювали стрілені голі і асисти-подачі) перше місце здобув Рей Довней (Гобокен) 14 точок. Л. Вільчак зайняв 9-те місце (9 точок), Ніколіч 14-те місце (7 точок) і Манчик 19-те місце (5 точок).

Календарець змагань „Ч. Січі" в АФЛізі

31 березня: „Ч. Січ" — Балтимор Фласрс в Балтиморі 21 квітня: Ч. Січ — Лянцерс Рочестер в Нюарку. 28 квітня: „Ч. Січ" — Бостон в Бостоні.

Дуже важливі сходини симпатиків І-ої футбольної дружини відбудуться в наступну суботу, 16 березня в домівці „Ч. Січі" при 680 Сендфорд Евеню о год. 8-ій вечора.

УСТ „Чорноморська Січ" закінчила Загальні Збори

Минулої суботи, 2 березня, у власному домі при Сендфорд Евеню відбулася друга сесія Річних Загальних Зборів УСТ „Ч. Січ". Члени прослухали дальших звітів уступаючої управи: голови Б. Підлуського, заступника і управителя бари Ю. Гельбіга, ланкових футболу Б. Чаплі, І. Савицького і Є. Чижовича, ланкового відбиванки А. Лапичака, ланкового плавання, М. Лебедя і Контрольної Комісії. Згідно із цими звітами, діловий рік пройшов для Т-ва під знаком посиленої спортової активности. 70 футболістів в 3-ох дружина „Ч. Січі" відбули десятки змагань в своїх лігах і мали не найгірші осяги. Чисельно дуже зросла відбиванкова ланка, яка мала 60 осіб молоді і старших, одначе тій ланці не присвячено більше уваги і не оформлено новоприбулої молоді. Гарні осяги мала нова ланка Т-ва плавацька під проводом ентузіяста М. Лебедя. Мали можливі успіхи тенісисти і шахісти. Багато праці й енергії присвятила управа справам дальших маєткових змін: продажові старого дому при 18-ій Евні, що щасливо вдалося перед пам'ятними расовими розрухами мин. літа. Цей продаж потягнув за собою більші кошти, що наразило Т-во на непередбачені фінансов комплікації. Дотепер не вдалося продати однородинного дому при Андервуд Евню. У зв'язку з цим були непоcostладки із фінансовими референтами, які, або порезигнували, або не виконали належно своїх завдань. Справи фінансової референтури полагоджено в 4-му кварталі. Вироблено новий плян фінансової політики Тва, сплачено багато довгів, інвестовано більші суми в домі при Сендфорд Евню, де відновлено дах, домівку і ін. Після вичерпних дискусій і уділення абсолюторії уступаючій Управі, Збори вибрали нову Управу, поділену на дві окремі секції: господарську і спортову. До складу господарської секції ввійшли: Ю. Гельбіг — голова, мгр Б. Шараневич — заступник і господарчий референт, Я. Потічний — секретар, І. Ореняк — книговод, С. Хромовський — управитель дому. До складу спортової секції вибрані: О. Твардовський — голова, І. Ольшанівський — затупник, д-р І. Ярош — секретар, М. Стебельський — імпрезовий, Є. Чижович — організаційний, Л. Луценко — англомовний пресовий реф., В. Маркусь — вільний член, Л. Гребінка — господар, П. Гой, І. Савицький і Б. Копійчук — ланкові футболу, А. Лапичак і І. Ольшанівський — ланкові відбиванки, З. Снилик — ланковий тенісу, Д. Кулик — ланковий шахів, М. Лебедь — ланковий плавання. Контрольна Комісія: проф. Б. Стефанович — голова, Я. Олесницька, Ю. Іванків І. Атаманець. Товариський Суд: І. Ілемський — голова, Т. Джус, мгр. О. Олесницький і Віктор Роговський.

УСТ „Чорноморська Січ" домагається відшкодування

Спортовий тижневик „Теле-Спорт" з 14 лютого ц. р. і минулонедільний „Нюарк Стар Леджер" в колюмні Айка Кугнса, помістили обширні статті про справу домагань Управи футбольної ланки УСТ „Ч. Січ" відшкодування від НАСЛ (нової професійної Ліги), що їх розглядає ФІФА і відповідні органи ЮССФА. Идеться про групу футболістів „Ч. Січі", які в минулому сезоні перейшли до „Спартансів" Філядельфії і „Фальконсів" у Торонті, футбольних клюбів, які належали до несанкціонованої тоді футб. ліги. Як відомо, в складі „Спартансів" виступали: Володимир Каздоба, Володимир Чижович, Іван Бородяк, Ернест Льопера, Петро Шорт, Оскар Ферейра, усі з тогочасного складу „Ч. Січі". Крім них у складі „Фальконсів" (Торонто) змагалися: Рой Тирнер, Давид Дімейн і воротар Нігель Симс, усі три теж із „Ч. Січі". Перехід тієї численної групи футболістів до згаданих клюбів, як пише Кугнс, був головною причиною, чому найсильніша в цьому часі в ЗСА дружина „Ч. Січі" не здобула відкритого чемпіонату і чемпіонату АФЛіги. Тепер згадана Ліга вже леґалізована, одначе вона далі зобов'язана покрити кошти відшкодування за вживання футболістів з багатьох країн Европи, Півд. і Центр. Америки, яктеж із самих ЗСА. Згідно з інформаціями Айка Кугнса, Управа футбльної ланки УСТ „Ч. Січ" домагається разом суми 12.000 дол.: доплати 3.000 від кол. власників „Спартансів" і 9.000 дол. від торонтонських „Фальконсів".

О. Твардовський

Рочестер, Н. Й.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОСЕРЕДКУ СУМА

11-го лютого члени Осередку СУМА в Рочестері відбули свої Загальні Збори.

Зі звітів членів уступаючої Управи ми довідались, що Осередок начисляє 31 старшого члена та 84 членів у відділі юнацтва „Полтава". В Осередку є активними танцювальний гурток під керівництвом друга О. Юрчинського та декляматорський гурток. Гуртки ці брали участь майже в усіх Академіях, які влаштовує місцевий Відділ УККА. Дуже активним проявляв себе спортивний гурток, а саме дружина копаного м'яча „Київ". Київ" тепер змагається в першій Дивізії „Рочестер Сокер Ліг". Дружина має гарні осяги, і позбулась в минулому році грачів-чужинців і тепер має майже чисто український склад. За працю в цій дружині, її керівник друг П. Яковина, дістав признання від учасників зборів.

Великим осягом Осередку було вибудовання будинку-паланки на власній сумівській Оселі „Холодний Яр". Будинок вартує 16.000 долярів і більшість грошей та праці вложили активні старші члени Осередку.

Загальні приходи в касі Осередку були $12,504.73, а розходи $10,674.55. Тепер в касі $1,830.18.

На 1968 рік вибрано Управу в складі: П. Балко — голова, а В. Корпило — заступник, члени Управи: І. Тороус, Анна Бодик, П. Час, Є. Снігур, Б. Борис, М. Масловський, С. Домащук, Марія Крупа, А. Ільчишин, П. Яковина, П. Білоус. Керівники юнацтва: П. Бездух, М. Лесів і Леся Кисіль

М. М.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання членських вкладок 397-го Відд. від год. 7-8 вечора в домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. — Управа.

СУБОТА, 16-го БЕРЕЗНЯ 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397 Відд. від год. 3-4:30 по пол в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Франклін вул. Після місячних зборів відбудуться там же Річні Збори зі статутом приписаним порядком нарад. Просимо про численну участь. Всіх довгуючих членів просимо вирівняти залеглості перед зборами й вплатити членські вкладки за місяць березень. — Іван Скочиляс, гол., Мих. Нич, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1968 р.

НЮ ГЕРВЕН, Конн. Місячне збирання вкладок 370 Відд. від год. 8:30 до 12 дня. Проситься вплатити біжучі і залеглі вкладки. Вкладки збиратиметься в шкільній кімнаті при школі, зараз по закінченню першої Богослужби. — В. Гіна, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Збирання чл. вкладок Б-ва св. І. Хрестителя — 76 Відд. о 1-ій год. по пол. в Укр. Кат. Школі при Сенфорд Аве. і Айві вулиці. Проситься чл. вирівняти свої залеглості. — М. Демитчук, предс., В. Салабун, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. Проситься чл. вирівняти свої вкладки. На річних зборах 21 січня ц. р. вибрано нову управу, а саме: Гр. Волянський, гол.; Я. Вартко, заст. гол.; П. Кавенський, скар.; К. Миньо, заст. скар.; свящ. П. Мелех, секр.; Тереса Сполович, заступ. секр.; інж. В. Янів, організатор; П. Вілінський, голова Контр. Комісії; інж. В. Янів і О. Смолинець — члени Контр. Комісії. Хорунжий — І. Сокальський. — Секретар.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ТАРЗАН, Ч. 5966. Смерть ватажка Джепи.

Білл Олмонд обернувся, щоб побачити, що Тарзан врятував йому життя... Та, маючи зв'язані руки, мавполюд був тепер на ласці Джепи.

— Ви могли бути врятовані від повішення, та тепер ви згинете...

Та поки ці слова вийшли з його уст, прозвучав постріл, і злющий ватажок повалився на землю.